

SETOMAA VALLAVALITSUSE 2023.AASTA

KONSOLIDEERIMISGRUPI

MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandekohustulase nimetus:	Setomaa Vallavalitsus
Registrikood:	75025041
Aadress:	Pikk 12, Värskä 64001, Setomaa vald, Võru maakond
Telefon:	79 64 733
E-post:	vald@setomaa.ee
Veebilehe aadress:	https://setomaa.kovtp.ee/
Majandusaasta algus:	01.01.2023
Majandusaasta lõpp:	31.12.2023
Vallavanem:	Raul Kudre
Audiitor:	Audiitorbüroo ELSS OÜ

SISUKORD

1.	Tegevusaruanne	
	Vallavanema pöördumine	3
	Konsolideerimisgrupi struktuur	3
	Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad	5
	Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast	5
	Ülevaade konsolideerimisgrupi üldistest arengusuundadest	10
	Ülevaade arengukava täitmisest ja tähtsamatest tegevustest	11
	Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute kohta	38
	Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevusest siseauditi korraldamisel	38
2.	Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne	40
	Konsolideeritud bilanss	41
	Konsolideeritud tulemiaruanne	42
	Konsolideeritud rahavoogude aruanne	43
	Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	44
	Eelarve täitmise aruanne	45
	Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	49
	Reservfondi kasutamise aruanne	74
3.	Allkirjad majandusaasta aruandele	77

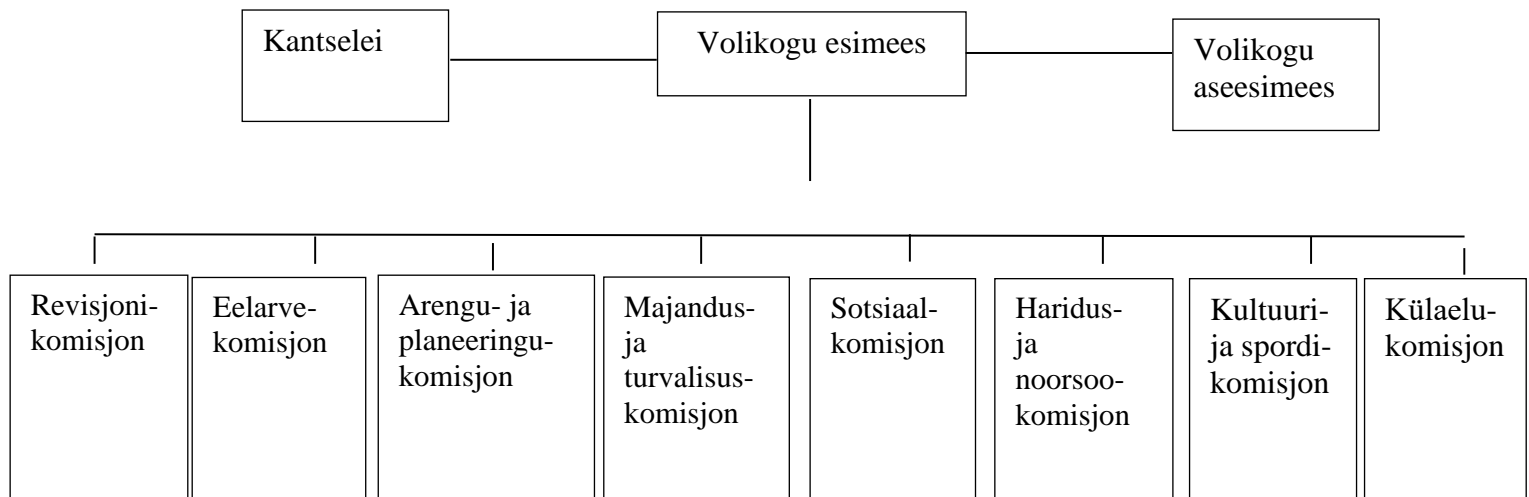
TEGEVUSARUANNE

1. Vallavanema pöördumine

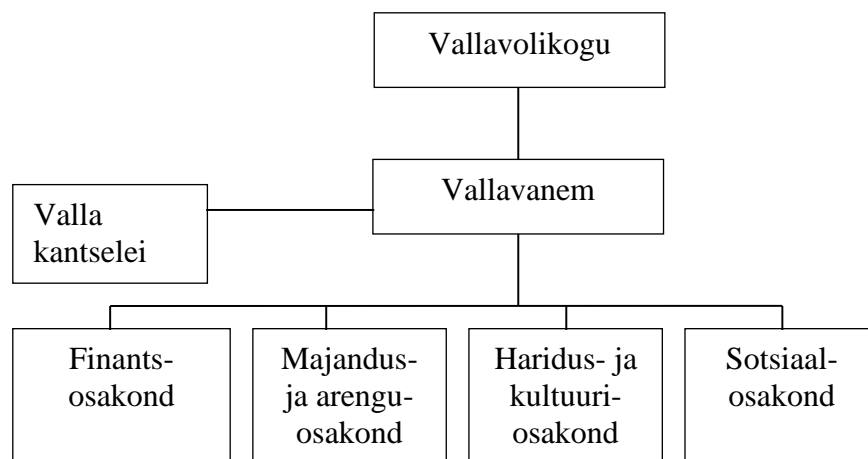
Setomaa Vallavalitsuse ülesandeks on korraldada Setomaa vallas sotsiaalabi, vanurite hoolekannet, noorsootööd, elamu- ja kommunaalmajandust, veevarustust ja kanalisatsiooni, heakorda, territoriaalplaneerimist, vallasisest ühistransporti ning valla teede ja tänavate korrashoidu. Samuti on vallavalitsuse ülesandeks korraldada Värskas Lasteaia, Värskas Gümnaasiumi, Meremäe kooli, Mikitamäe kooli, Setomaa Vallaraamatukogu, Setomaa Muusikakooli, Setomaa Hooldekodu, Setomaa Noorsootöö Keskuse, Setomaa Kultuurikeskuse ja Setomaa Muuseumid tööd. Setomaa valla arendamisel 2023 aastal lähtuti Setomaa valla arengukavast 2023-2032. Valla 2023 aasta arengu peaesmärgid on kirjeldatud valla arengukavas.

Arengukavast lähtuvalt on Setomaa Vallavolikogu ja Vallavalitsuse ülesanne ning eesmärk tagada valla elanike võimalikult kõrge elukvaliteet. Setomaa valla visioon: Aastal 2032 on Setomaa vald väärt elupaik ja tuntud turismi- ning kuurortpiirkond. Siin elab ja tegutseb ettevõtlik ja kokkuhoidev lasterikas kogukond. Setomaa inimesed annavad järgmistele põlvkondadele edasi elujõulise seto keele, kultuuri ning puhta looduse. Setomaa on tunnustatud mahepiirkond, kus väärtustatakse uuenduslikke ja säästvaid lahendusi. Setomaa on jätkusuutlik, jõukas ning võimekas vald, kus elavad õnnelikud ja rahulolevad inimesed. 2022 aastal kehtestas Vallavolikogu Setomaa valla üldplaneeringu, mis on üks tähtsamaid arengudokumente vallas.

2. Konsolideerimisgrupi struktuur

Setomaa Vallavolikogus on 15 liiget ja 8 komisjoni.

*Asutuse juht
Kantselei*

*Vallavanem
Vallasekretär
vallasekretäri nõunik
kantseleispetsialistid*

Finantsosakond

*osakonna juhataja
vanemraamatupidaja
raamatupidaja*

Majandus- ja arenguosakond

*osakonna juhataja
ehitusspetsialist
arendusspetsialist
majandusspetsialist
keskkonnaspetsialist
haldusspetsialist*

Haridus- ja kultuuriosakond

*osakonna juhataja
sotsiaalpedagoog
kommunikatsioonispetsialist
sporditöötaja*

Sotsiaalosakond

*osakonna juhataja
lastekaitsespetsialist
sotsiaaltööspsialistid
avahooldustöötajad*

Setomaa Vallavalitsusel oli 2023 aastal 10 allasutust:

Värskä Gümnaasium

Meremäe Kool

Mikitamäe Kool

Setomaa Muusikakool

Värskä Lasteaed

Setomaa Vallaraamatukogu

Setomaa Kultuurikeskus

Setomaa Noorsootöö Keskus

Setomaa Muuseumid

Setomaa Hooldekodu

Konsolideeritavad üksused: Setomaa Haldus OÜ, osaluse määr 100% ja Setomaa Perekarst OÜ, osaluse määr 100%.

Raul Kudre /allkirjastatud digitaalselt/
Vallavanem

3. Konsolideerimisgrupi peamised finantsnäitajad

(eurodes)

	2023	2022
Bilansi näitajad		
Varad aasta lõpus	11 435 447	12 336 732
Kohustised aasta lõpus	4 028 270	4 354 051
Netovara aasta lõpus	7 407 177	7 982 681
Tulemiaruaande näitajad		
Tegevustulud	7 701 761	8 786 262
Tegevuskulud	8 147 370	9 211 476
Tegevustulem	-445 609	-425 214
Muud näitajad		
Põhivarainvesteeringute maht	804 970	1 279 088
Likviidsus*	0,97	1,05
Lühiajaline maksevõime**	0,97	1,05
Kohustiste osakaal varadest	35,22%	35,29%
Laenukohustiste osakaal varadest	29,87%	27,66%
Piirmäärade täitmine arvestusüksuse konsolideeritud näitajate alusel		
Põhitegevuse tulem***	361 511	184 598
Netovõlakooormus****	3 014 198	3 294 359
Piirmäärade täitmine konsolideerimata näitajate alusel		
Põhitegevuse tulem***	347 218	187 485
Netovõlakooormus****	3 069 313	3 400 831

*Likviidsus – likviidsed varad/lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime – käibevara/lühiajalised kohustised

***Põhitegevuse tulem – põhitegevuse tulude ja kulude vahe, täpsem arvutusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär on vastavalt KOFS § 33 null (st ei tohi olla negatiivne)

****Netovõlakooormus – KOFS § 34 alusel arvestatud kohustuste ning KOFS § 36 alusel arvestatud likviidsete varade vahe, täpsem arvutusmetoodika on kehtestatud vastavalt KOFS § 32 lõikele 4 rahandusministri määrusega; piirmäär 2023. aastal on 80% põhitegevuse tuludest.

4. Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast

Eesti Panga värske prognoosi kohaselt on kahe langusaasta järel paranenud tingimused majanduse kasvule pöördumiseks. Energia ja muu toorme hinnad on langenud, hinnatõus on aeglustunud ning inimeste ostujõud Eestis ja Euroopas on paranemas. Lisaks on Eesti ettevõtted aktiivselt tegelemas konkurentsivõime parandamisega. Selle aasta jooksul on oodata majanduse elavnemist, kuigi aasta koondtulemus jääb möödunule veel alla. Järgmiseks kaheks aastaks prognoosib keskpang umbes 3% suurust majanduskasvu.

Tingimused majanduse kasvule pöördumiseks on paranenud. Eesti majandus on kahanenud kaks järjestikust aastat, mis on varasemate langustega võrreldes pikem ja vindavam. Selle on

tinginud üksteist võimendanud takistuste kuhjumine, mille osas on praeguseks siiski juba näha leevenemist või on leevenemine lähiajal suure tõenäosusega juhtumas. Majandusaktiivsuse tõusule aitavad kaasa toormete ja energiakandjate hinnalangus varasematelt kõrgtasemetelt, tarneprobleemide vähenemine, euro soodsam vahetuskurs, aeglaseks muutunud hinnatõus ning oodatav Euroopa Keskpanga intressimäärade alanemine. Paranemise kursil jätkab ka inimeste ostujõud, mis ergutab tarbimiskulutusi ja majanduskasvu. Tööturu tugev vastupanuvõime senistele raskustele on majanduskasvu tekkele heaks pinnaseks, sest suure hõive ja madala töötuse korral jaguneb ostujõu tõus ja tarbimisvõime ühiskonnas ühtlasemalt.

Majandusaktiivsus suureneb, kuid aegamisi. Energiakriisi mõjude hääbumine ja inflatsiooni aeglustumine suurendab inimeste ostujõudu Eestis. Samad tegurid parandavad tarbijate ostujõudu ka välisurgudel, mis annab olulise panuse tugevalt kannatada saanud ekspordivõimaluste paranemisse. Samas oodatakse Euroopa majanduse jõulisemat kasvu alates järgmisest aastast. Eestit mõjutab lisaks ka see, et meie traditsioonilistel eksporditurgudel on seis keerukam kui Euroopas tervikuna, seda ennekõike Skandinaavias ja Saksamaal. Suur osa Eesti ettevõtete tootmisvõimsusest on nõrga nõudluse tõttu seisnud jõude, s.t majandusel on olemas potentsiaal ka väga tugevaks kasvukiirenduseks. Kuna see eeldaks hüpet ekspordis nõrga väliskeskonna kiuste, on siiski tõenäolisem, et uus kasvutsükkel areneb vaoshoitult ja tugevamat majanduskasvu võib Eestis oodata alates 2025. aastast. Ekspordivõimalusi suurendab uutele turgudele sisenemine, millele ettevõtted on järjest enam rõhku panemas, kuid ka need võimalused avanevad ajapikku.

Eesti ettevõtted tegelevad aktiivselt konkurentsivõime parandamisega. Ettevõtete hinnapõhine konkurentsivõime pole enam sama suure löögi all kui aasta-kaks tagasi, ent ettevõtete kulubaas on siiski varasemaga võrreldes kõrgem. See nõuab tootmist Eestis suurema tõhususe, aga ka innovatsiooni suunas, millega kõik ettevõtteid ilmselt kaasa minna ei suuda ja seetõttu jätkub tootmisressursside ümber paigutumine valdkondade ja ettevõtete vahel. Jätkunud on trend, kus inimesed vahetavad väga aktiivselt töökohti ja liikumine on toimunud valdkondadesse, millel läheb suhteliselt paremini. See näitab, et ettevõtjad on kohanenud ning suudavad luua uusi ja ahvatlevaid töökohti. Ühtlasi on see olnud üks põhjustest, mis on hõivel lasknud püsida majanduslangusest hoolimata. Lisaks sellele on hõivet säästnud ka töötundide vähenemine, mis on toimunud valdavalt töötajate omal soovil ja tööandjatel tuleb ka edaspidi hakkama saada muutunud tööaja eelistustega.

Riik on majanduslangust pehmenanud, kuid see on suurendanud eelarvepuudujääki. Valitsemissektor on eelarve puudujäägi suurendamisega lisanud majandusse täiendavalt raha, millest osa on ergutanud ka nõudlust ja piiranud majanduslanguse ulatust. Kui valitsusk koalitsioon jätkab praeguseks seadustatud maksumuudatustega varasemalt välja kujunenud kulutaseme juures, siis süveneb eelarvepuudujääk ja stimuleerimise ulatus tuleval aastal veelgi. Seejuures kujuneb 2025. aasta majanduskasv eeldatavalt juba üsna kiireks ja sestap pole riigi täiendavat eelarvetuge majandusele enam vaja. Arvestades seni majanduskasvu takistanud põhiprobleemide olemust – raskustes eksporditurud, tarneraskused, kallid energia, osade ärimudelite lõppemine sõjaga seonduvalt, hinnapõhise konkurentsivõime kadu – siis neid probleeme täiendav riigipoolne kulutamine olulisel määral ei leevenda. Järjest enam tõuseb aga päevakorda vajadus kahandada struktuurset ehk püsivaks kujunenud eelarvepuudujääki. Järgmistel aastatel on väljakutseks mitte ületada 3% puudujäägi piiri, mis lisaks riigirahanduse jätkusuutlikule rajale suunamise vajadusele läheks vastuollu ka Euroopa Liidu ühiste reeglitega. Fiskaaldistsipliini

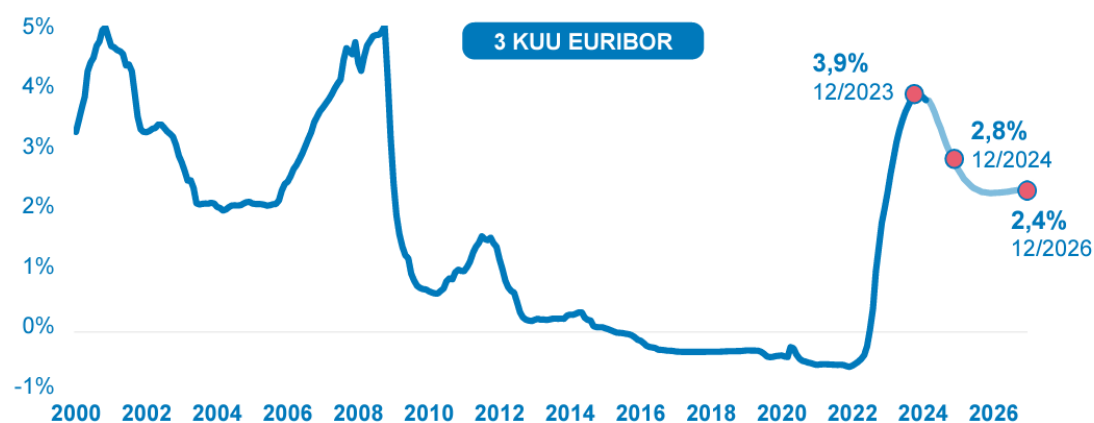
taastamine on oluline võla kuhjumise vältimiseks ja oluline on ka, et puudujäägist väljumine ehk fiskaalstiimuli eemaldamine toimuks viisil, mis ei kahjustaks majanduse kasvuvõimalusi.

Eesti Panga poolt 26.03.2024 avaldatud majandusproгноosi põhinäitajad:

	2022 tegelik	2023 proгноos	2025 proгноos	2025 proгноos	2026 proгноos
Majanduse maht jooksevhindades (mld eurodes)	35,98	37,68	39,38	41,48	43,43
Majanduskasv püsihindades (%)	-0,5	-3,1	-0,6	3,2	3,1
Hinnatõus (%)	19,4	9,2	3,2	2,4	1,9
Töötus (%)	5,6	6,4	7,6	7,2	6,8
Keskmine brutopalk (eurodes)	1 645	1 832	1 959	2 049	2 147
Keskmise palga muutus (%)	11,7	11,4	6,9	4,6	4,8
Eelarvetasakaal (% SKPst)	-0,8	-3,4	-3,2	-4,4	-3,5

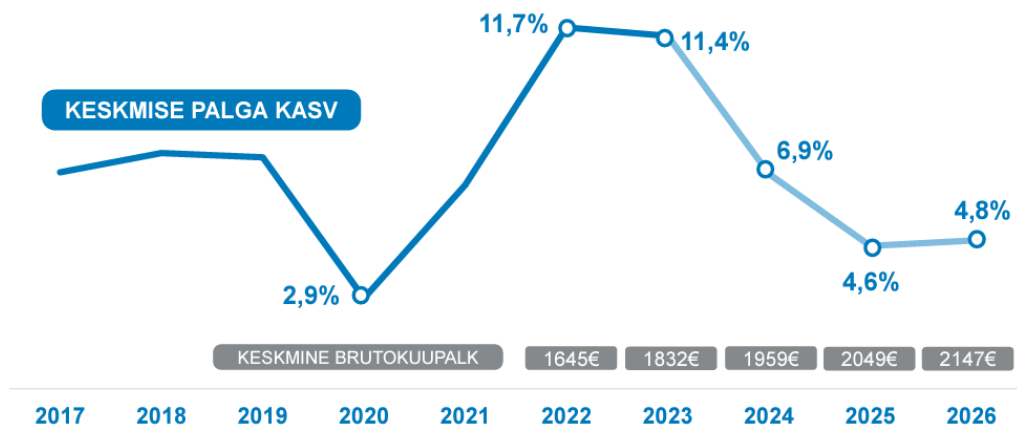
Allikad: statistikaamet, Eesti Pank

Intressimäärade languse ootus on süvenenud

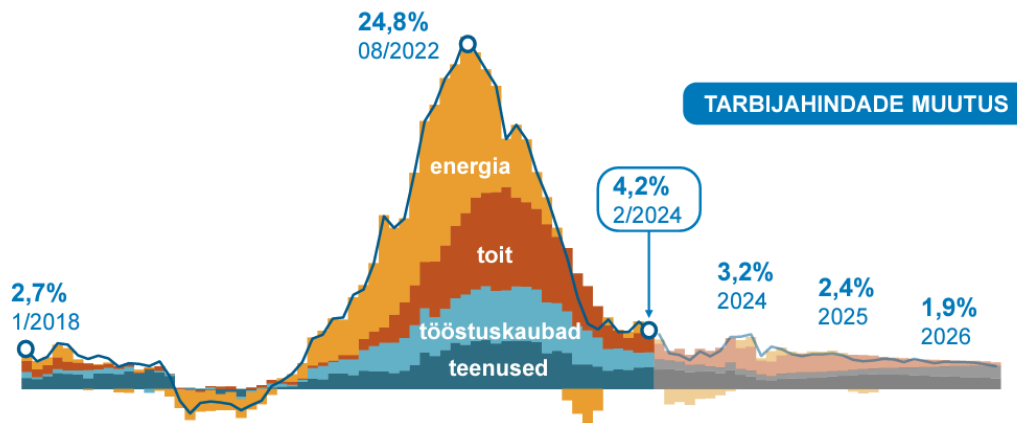
Allikas: Euroopa Keskpank.

Palgakasv aeglustub, ent ületab hinnatõusu

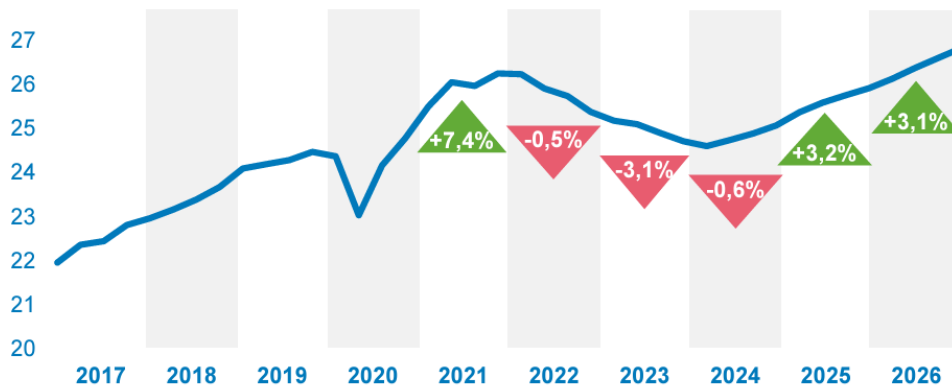
Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

Hinnakasvu raugemine jätkub

Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

Majandus pöörduv selle aasta sees kasvule

SISEMAJANDUSE KOGUTOODANG
miljardites eurodes aastas, püsivhinnas

Allikad: statistikaamet, Eesti Pank.

Setomaa valla ja Eesti aasta keskmise brutotulu saajate ning maksumaksjate arv.

Aasta	2020	2021	2022	2023
Setomaa valla palgatöötaja brutotulu	1108	1177	1242	*
Võru Maakond	1163	1227	1295	1429
Eesti keskmine brutotasu	1448	1548	1 685	1832
Setomaa brutotulu saajad	1082	1078	956	*

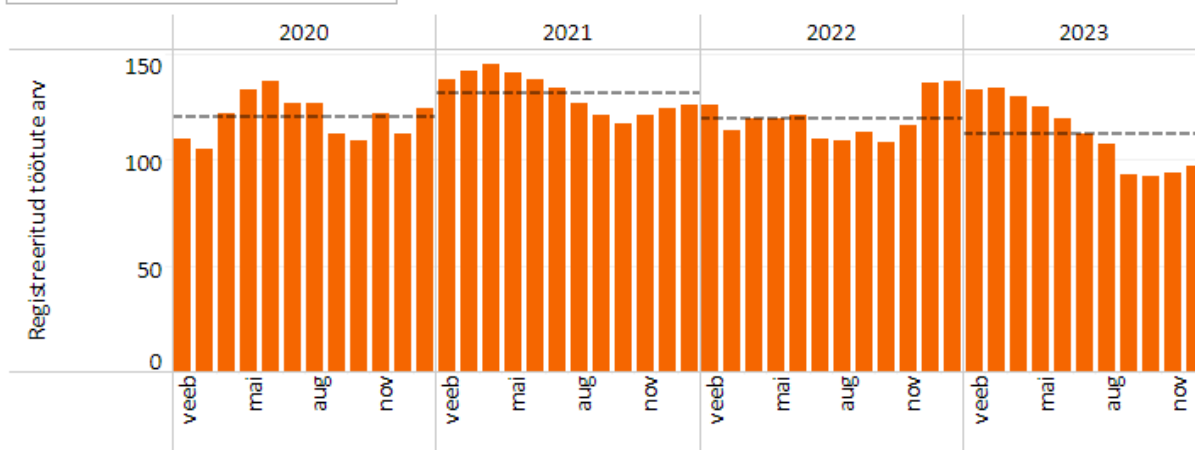
Allikas : Eesti Statistikaamet * aruande esitamise ajaks polnud neid andmeid veel avalikustatud.

Töötute arv on viimastel aastatel Setomaa vallas püsinud stabiilsena. Registreeritud töötute arv püsib vahemikus 100-130 inimest. 2023 aastal oli Setomaa vallas keskmine töötute arv 112, mis aasta lõpus langes 97-ni.

Registreeritud töötud kohalikus omavalitsuses kuu lõpu seisuga

Vali kohalik omavalitsus

Setomaa vald

Allikas: Töötukassa

5. Ülevaade konsolideerimisgrupi üldistest arengusuundadest

Pindala - 463,10 km², asustustihedus 6 (6,77) elanikku km² kohta.

Rahvaarv esimese jaanuari seisuga aastate lõikes:

Aasta	Rahvaarv
2024	3 139
2023	3 197
2022	3 209
2021	3 249

Setomaa vallas elu korraldamiseks on aasta jooksul vallavolikogu võtnud vastu 19 määrust ning 29 otsust 11 istungil, vallavalitsus 573 korraldust 54 istungil.

Valla tähtsaimaks väärtuseks on inimesed. Vald püüab tagada eluks vajaliku infrastruktuuri ja samas elanikke motiveerides kaasa lööma ja ise algatama kultuurilisi ettevõtmisi.

Ettevõtluses meie suurimatel töandjatel AS Värskas Sanatoorium, AS Värskas Originaal, OÜ Värskas Laht, OÜ Almar Puit on majandustulemused stabiilsed. Piiriületus Koidulas ja Luhamaal on elanud üle mitmed muutused. Aasta lõpus koondas üks Setomaa suurimaid põllumajandusettevõtjaid enda töötajaid, ehk põllumajandussektor on surve all.

Eesmärgiks on korrastada ja hooldada pidevalt infrastruktuuri alates valla teedest lõpetades erinevate matkaradadega ja terviseradadega.

2023 aastal valmisid Värskas Laululava ja Beresje sadam. Valmis välispiiri programmist rahastuse saanud Põhjalaagri matkarada.

Setomaa vallale on väga tähtis Värskas gümnaasiumiosa õppe jätkumine, mis toetab põhikoolide järgselt ainulaadse seto kultuuri säilimist ja edasikandmist põlvest põlve Setomaal. 2023 aastal välja kuulutatud remondihange tuli ehitushindade kiire kasvu tingimustes kuulutada nurjunuks.

SWOT analüüs ja visioon

Setomaa valla tugevused on seotud ennekõike omanäolise kultuuriruumi, rikkaliku looduskeskkonna ning võimekate eestvedajatega, kellel on piirkonna arendamisel pikaajalised kogemused. Samuti on Setomaal üle Eesti hea maine. Nimetatud tugevused aitavad leevendada Setomaa valla nõrkusi, mis on sarnased ülejäänud Eesti ääremaadega – taristu mahajäämus, Eesti keskmisest madalamad sissetulekud, rahvaarvu vähenemine ning elanike passiivsus ja vähene kaasatus. Hea maine, piirkonna selge kultuuriline eripära ja tugevad juhid aitavad turundada Setomaad kui head elukeskkonda ning leevendada nõnda peamist nõrkust – rahvaarvu vähenemist. Nõrkuste leevendamiseks ja piirkonna ettevõtluse arendamiseks saab kasutada ära ka Setomaa valla võimalusi: piiriäärset asukohta, pikka rannajoont, kaugtöö võimaluste arengut ja kohalikke maavarasid. Setomaa valla ohtudeks on võimalikud negatiivsed arengud, mis võivad piirkonda mõjutada, kuid mille üle vallal puudub kontroll. Näiteks liigne sõltuvus toetustest, suurenenud sõja oht, keskkonnareostuse oht, rahvastiku vähenemine ja riikliku regionaalpoliitika ebasoodne areng. Kõige reaalsem oht, rahvastiku vähenemine, on samas ka sisemine nõrkus ning enamik valla arendustegevusi on suunatud selle ohu maandamiseks – vajalike teenuste tagamine kohapeal, ettevõtluse toetamine, kultuurielu edendamine ja omakultuuri väärtustamine, et kujundada Setomaast suurepärase elukeskkonda ning atraktiivne turismisihtkoht.

Visioon aastaks 2032

Aastal 2032 on Setomaa vald väärt elupaik ja tuntud turismi- ning kuurortpiirkond. Siin elab ja tegutseb ettevõtlik ja kokkuhoidev lasterikas kogukond. Setomaa inimesed annavad järgmistele põlvkondadele edasi elujõulise seto keele, kultuuri ning puhta looduse. Setomaa on tunnustatud mahepiirkond, kus väärtustatakse uuenduslikke ja säästvaid lahendusi. Setomaa on jätkusuutlik, jõukas ning võimekas vald, kus elavad õnnelikud ja rahulolevad inimesed.

6. Ülevaade arengukava täitmisest ja tähtsamatest tegevustest

Setomaa vald on enda arenguks püstitanud eesmärgid, mille täitmine määrab valla edukuse piirkonnas. Tegevusaruandes on toodud ülevaade peamistest tegevusvaldkondadest. Setomaa valla arengukava 2023-2032 põhjal.

*Valla juhtimine ja kommunikatsioon**Valla juhtimine***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa vallas on kvaliteetsed, kõigile piirkondadele kättesaadavad avalikud teenused ning läbipaistev juhtimine. Valla informatsioon on täpne, ajakohane ja kergesti kättesaadav ning kodanikke kaasatakse aktiivselt valla juhtimisse.

Alameesmärgid:

- Paranenud infovahetus külade ja valla vahel.
- Teeninduspunktid võtavad aktiivse rolli teenuste pakkujate, info vahendajate ja piirkondade arendajatena.
- Valla asjaajamine ja menetlusprotsessid on kiired ja läbipaistvad.

Mõõdikud:

- Vähemalt 75% küladele on leitud külavanemad
- Ümarlauakohtumiste arv vallajuhtide ja külavanemate vahel
- Valla poolt loodud stiimulid külade aktiviseerimiseks
- Elanike rahulolu info liikumisega külade ja valla vahel (baastase 2022: 50% teenust kasutanutest on rahul)
- Piirkondlikud traditsioonilised üritused jätkuvad samas mahus ja üritustel osalejate arv kasvab
- Ehitus- ja kasutuslubade taotlemise protsess on kodanike jaoks kiire ja mugav
- Detailplaneeringute menetlusprotsess on kiirenenud

Tegevused ja tulemused:

Setomaa valla ametnikud töötavad Mikitamäel, Meremäel, Määsi külas ja Värskas. Avalikud teenused on tagatud ühtlaselt üle valla. Sotsiaaltöötajatega on vald ühtlaselt kaetud. Volikogu istungid toimuvad valla erinevates kohtades ja on jälgitavad otseülekanadena. Vald jagab informatsiooni valla ajalehe, sotsiaalmeedia, uudiskirja ja kodulehe kaudu. Volikogu materjalid on kättesaadavad raamatukogudes. Valla allasutuste struktuurne reform hakkab jõudma lõpule. 2020 aastal tehti otsus raamatukogude liitmiseks ning alates 01.märtsist 2021 moodustati ühendasutus nimega Setomaa Vallaraamatukogu. 2022 aastal algatati ühise Setomaa haridusmudeli koostamine, mis peaks lõpule jõudma 2024 aastal.

*Kommunikatsioon***Alameesmärgid:**

- Valla infokanalid (valla leht, veebileht, *Facebook*, teeninduspunktid ja infotahvlid) on usaldusväärsed ja sealt on kerge infot leida.
- Vallal on hea maine.

Mõõdikud:

- Paranenud infovahetus külade ja valla vahel.
- Teeninduspunktid võtavad aktiivse rolli teenuse pakkujate, info vahendajate ja piirkondade arendajatena.
- Valla asjaajamine ja menetlusprotsessid on kiired ja läbipaistvad.
- Valla infokanalid (valla leht, veebileht, Facebook, teeninduspunktid ja infotahvlid) on usaldusväärsed ja selat on kerge infot leida.
- Vallal on hea maine.

Tegevused ja tulemused:

Kanal	2021	2022	2023
1. Viia läbi rahuloluküsitlused	jah	jah	jah
2. Tõsta valla haldussuutlikkust läbi e-teenuste rakendamise - eeltäidetud taotluste kasutamine valla kodulehel ja e-arvete võimalus eraisikutele	-	-	SPOKU juurutamine
3. Kajastada vallavalitsuse tegemisi ja ametnike tööülesandeid valla koduleheküljel ja ajalehes	jah	jah	jah
4. Motiveerida külasid valima kehtestatud külavanema statuudi alusel endale külavanemad	26%	26%	26%
5. Regulaarselt kokku kutsuda külavanemate ümarlauad	-	-	2x
6. Suurendada eelarves külavanemate fondi vahendeid	2000	4000	4000
7. Luua külade, külavanemate, külaseltside ja muude küla eestvedajate tunnustussüsteem	üldine	üldine	üldine
8. Tugevdada ja laiendada erinevaid kommunikatsioonikanaleid – ajaleht, sotsiaalmeedia, Youtube, Twitter jne (otsekontaktide arv)	1900	3332	4292
9. Korrastada ja hoida kaasaegsena valla sotsiaalmeediakanaleid ja kodulehte	jah	jah	jah

10. Avaldada regulaarselt meediamonitooringu analüüsi tulemusi paar korda aastas nii vallalehes kui ülevaatenähtena valla volikogus.	ei	ei	Ülevaade volikogule edastatud
11. Tagada info kättesaadavus igale vanusegrupile, sealhulgas teadetahvlite pidev korrashoid ja info uuendamine	jah	jah	jah
12. Pakkuda vallapoolset abi ettevõtlike inimeste ja külade poolt korraldatavate ettevõtmiste kommunikatsioonis	jah	jah	jah
13. Ühendada setomaa.kovtp.ee ja setomaa.ee kalendrid või tagada setomaa.kovtp.ee ja setomaa.ee kalendrites kajastuva info ühtne sisu	setomaa.ee eraldi	setomaa.ee eraldi	setomaa.ee eraldi
14. Rahulolu informatsiooni kättesaadavuse ja usaldusvärsusega (rahul või pigem rahul)	71,3%	81,1%	78%

Vallal on oma häälekandja “Valla Uudised”, mis ilmub üks kord kuus ajaleht “Setomaa” vahel. Vallaleht on valdavas osas eestikeelne. Ajaleht “Setomaa” kajastab seto keeles olulisi sündmusi ning tutvustab Setomaaga seotud inimesi nii vallas kui ka väljaspool. Vallal on veebileht setomaa.kovtp.ee, mille uudiste sisu loomise ja tehnilise haldamisega tegeleb valla kommunikatsioonispetsialist. Veel annab vallas toimuva kohta olulist infot portaal setomaa.ee/kogukond ning turismiveeb visitsetomaa.ee. Setomaa valla ametlikuks Facebooki leheks on “Setomaa vald”. Setomaa kogukonda ühendab Facebooki grupp “Setomaa Inimesed”. Lisaks on Facebookis kasutuses erinevad piirkondlikud ja kogukondlikud grupid. Setomaa vald kasutab infovahetuseks veel Instagrami kontot „setomaavallavalitsus“ ja valla uudiskirja listi.

Külaliikumine ja kaasamine

Strateegiline eesmärk:

Setomaa vallas on külakogukonnad aktiivsed, arendavad oma kodupiirkonda ning on kaasatud valla juhtimisse.

Alameesmärgid:

- Külade tegevus on aktiveerunud ning toimib süsteemne koostöö kohaliku omavalitsusega.
- Küladesse on elama tulnud uusi peresid ning tühjad talud on asustatud.
- Kogukonnad panustavad külade heakorda ja atraktiivsusesse.
- Laienenud on kogukondade vaheline koostöö.

Mõõdikud:

- Statuudi alusel valitud külavanemate arv
- Tegutsevate külaseltside arv
- Külade ümarlauad vallavõimuga toimuvad vähemalt 3 korda aastas
- Rahuloluküsitluse alusel elanike rahulolu oma külakogukonna aktiivsuse ja tegevustega kodupiirkonna arendamisel (baastase 2022: 54%)

- Rahuloluküsitluse alusel elanike osalemine külakogukonna tegemistes (baastase 2022:57%)
- Küladesse elama asunud uute elanike arvu kasv ja tühjade talude vähenemine
- “Noored Setomaale“ programmi abil elamistingimusi parandanud noorte perede arv
- Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeetme abil elamistingimusi parandanud spetsialistide arv
- Küla heakorda parandavate projektide arv
- Küla algust tähistavate siltide arv
- Külade ühisüritused toimuvad vähemalt 2 korda aastas. Osalejate arv kasvab
- Külakeskuste poolt pakutavate kogukonnateenuste ja teenuste kasutajate arv

Tegevused ja tulemused:

Setomaa Vallavolikogu kehtestas 25.04.2019 määruse nr 10 „Arengekavade menetlemise kord“, millega reguleeritakse küla arengukava algatamine, koostamine, muutmine ja kinnitamine. Küla arengukava käsitleb valla territooriumi osa arengut. Territooriumi osa arengukava käsitleb üksikasjalikumalt valla arengukavas seatud eesmärgid ning täpsustab eesmärkide täitmise võimalusi tulenevalt territooriumi osa eripäradest. Küla arengukava koostamise algatab vabatahtlikult külaselts või seltsing.

Külavanemate statuudi alusel on valitud 2023. aastal kolm külavanemat ning tegutseb 12 külaseltsi. 2023. aastal toimus üks Setomaa külakogukondade ümarlaud vallas toimuva info jagamiseks.

2023. aastal registreeriti Setomaa valda 113 uut elanikku, lisaks 16 sündi.

Programmist „Noored Setomaale“ toetati 5 pere elamistingimuste parendamist.

Rahandusministeerium koostöös Kagu-Eesti omavalitsustega on töötanud välja 2020. aastal toetusmeetme, et aidata kaasa siinse piirkonna arengule. Toetuse andmise eesmärk on parandada Setomaa vallas elavate spetsialistide elamistingimusi, aidates seeläbi kaasa piirkonna majandusarenguks oluliste spetsialistide jäämisele ja tulemisele piirkonda. Toetatakse nii spetsialisti eluaseme soetamist kui ka renoveerimist. Toetusmeetmest toetati 2023. aastal kolme spetsialisti elamistingimuste parendamist.

Miljööväärtslike alade arendamise, säilitamise ja taastamise toetusmeetmest toetati külade heakorrastamiseks 2023. aastal ühte projekti.

Setomaa Vallavalitsus hüvitas 2023. aastal 10 küla suvise perioodi külaplatside niitmise ja hooldamise kulud.

Setomaa külade mängud toimusid 24. septembril Lobotka külas, kus osales üheksa küla Setomaa vallast.

Maakasutus ja planeeringud

Strateegiline eesmärk

Setomaa valla planeeringud toetavad valla tasakaalustatud arengut ning Setomaa maakasutus on otstarbekas ja säästlik.

Alameesmärgid:

- Üldplaneeringut täpsustavad teemaplaneeringud on kehtestatud kogu valla territooriumil.
- Setomaa valla maad on valdavalt mahedad.

Setomaa Vallavolikogu 24.11.2022 otsusega nr 28 kehtestati „Setomaa valla üldplaneering“.

Detailplaneeringud

Kehtestati Mikitamäe külas Riisiku detailplaneering.

Algatati Värskas alevikus Seto Man detailplaneering.

Tegevused ja tulemused:

2023.aastal on munitsipaalmaa taotluste alusel kinnistusraamatusse kantud:

- Transpordimaad:
4650059 Padosaare tee Toomasmäe külas,
Ojaveere tee Kolossova külas.
- Veekogude maad: Örsava järv Värskas alevikus.
- Üldkasutatavad maad: Obinitsa rannaala Obinitsa külas, Kooli tn 3a Värskas alevikus,
Kalda Beresje külas, P.Haavaoksa tn 1 Värskas alevikus.

Isikliku kasutusõiguse seadmisi Setomaa vallale kuuluval maal tehti kahele maatüksusele, ühel maatükil seati kasutusõigus avalikuks kasutamiseks.

Sundvalduse seadmisi tehti valla munitsipaalomandis olevatele 2-le kinnistule ning eraomandis olevale 31-le kinnistule.

Vallavara anti rendile kolmel juhul.

Vallavara võõrandati 2 kinnistu puhul (Mäeserva Igrise külas ja Kana Karisilla külas) ja 3 korteriomandi puhul.

Miljöövärtuslike alade arendamist, säilitamist ja taastamist toetati ühele taotlejale.

Seitsmele kortermajale anti toetust kortermaja parendamiseks.

Setomaa vallas seisuga 31.12.2023 reformimata maad ei ole, kuna Maa-amet on masskandena kõik reformimata maad katastris registreerinud. Maaomand on siiski selgitamisel neil maatükkidel, kus maa on sihtotstarbeta. Selliseid maatükke on 227 tükki kokku 202,9 hektarit. Valla kogupindala on 46 312 ha.

Maakatastrisse kantud maa omandamisviiside lõikes (hektarites):

Riigi omandisse jäetud	12 330,2
Munitsipaalomandisse antud	441,3
Ostueesõigusega erastatav maa	5 358,4
Enampakkumisega erastatav maa	296,8
Vaba põllumajandusmaa erastamine	1 304,3
Vaba metsamaa erastamine	1 304,7
Tagastatud maa	25 462,2
Katastrisse kandmata	0,0

*Ettevõtlus***Strateegiline eesmärk:**

- Setomaa valla ettevõtted on konkurentsivõimelised ja suudavad pakkuda head palka ja töötingimusi.

Alameesmärgid:

- Setomaa tooted saavad müügieelise kohaliku kaubamärgi kaudu.
- Setomaal tarbitakse rohkem kohalikku toodangut.
- Setomaa mikro- ja väiketööstused kasutavad ja vääriindavad nutikalt ja säästlikult kohalikke loodusressursse.
- Ettevõtetes on rohkem tööl haritud spetsialiste.
- Vald turundab edukalt oma elu- ja ettevõtluskeskkonda.

Mõõdikud:

- Loodud on kaubamärk
- Kaubamärgi kasutajate arv
- Valdavalt kohalikku toodangut kasutavate asutuste arv (uuring)
- Põllumajandustootmises on suurenenud mahedalt haritavate maade osakaal
- Tööstusettevõtete osakaal on kasvanud
- Kõrg- ja kutseharidusega elanike osakaalu kasv
- Tööealiste elanike arvu kasv

Tegevused ja tulemused:

Setomaa vallas tegutsevad erinevate valdkondade ettevõtjaid ühendavad tugivõrgustikud: MTÜ Setomaa Turism, MTÜ Seto Käsitüü Kogo, MTÜ Piiriäärne Energiaarendus, MTÜ Seto Küük ja TÕ Seto Aiad.

Setomaa Liit on käivitanud Setomaa Edendüsfondi (SEF), mille eesmärk on innustada Setomaal elavaid inimesi, tegutsevaid ettevõtjaid ja külakogukondasid teostama ideid, mis arendavad elu Setomaal.

Loodud on Setomaa kohabränd, mis toob esile Setomaale nii ajalooliselt kui ka tänapäeval tunnusliku ornamentikat – Setomaa lipu mustrimotiivi. Kasutada on võimalik toodete ja teenuste turustamisel Setomaa logo või Setomaa logo tunnuslausega *kimmäs kotus*. 2023. aastal läbiviidud rahuloluküsimustiku põhjal kasutab Setomaa kohabrändi 164-st vastanust 14% .

Rahuloluküsimustiku tulemuste põhjal kasutab kohalikku toodangut 163-st vastanust 54%.

Osaleti valla osalusega ettevõtete AS Värska Veekeskus, AS Räpina Haigla ja OÜ Saitse pansionaat ning OÜ Setomaa Haldus juhtimises.

*Turism***Strateegiline eesmärk:**

- Setomaa vallas pakutakse omanäolisi ja kvaliteetseid aktiivse turismi tooteid ja teenuseid.

Alameesmärgid:

- Turismi toetava infrastruktuuri ja külastusmugavuse parandamine.
- Setomaa visuaal (lipp, mustrid, keel, rahvarõivad) on külastajatele nähtavam.
- Setomaal on rohkem aktiivseid tegevusi pakkuvaid turismitooteid.
- Seto toit, meened ja siin toodetud tarbeesemed on kättesaadavamad.

Mõõdikud:

- Teenused on paremini leitavad (viidastus ja veebiinfo)
- Setomaa visuaali eksponeerivate kohtade ja asutuste arv kasvab

- Vastavate turismitoodete arv kasvab
- Kohalikku ja pärandtoitu pakkuvate ja Seto meeneid müüvate kohtade arv kasvab
- Rohkem turismiasutusi kasutab teeninduses Seto rahvarõivaid

Tegevused ja tulemused:

Turism on Setomaal üks olulisemaid ettevõtlusvaldkondi. Sektori areng toetub seto kultuuri omapärale, rikkalikule looduskeskkonnale ning Venemaa ja Läti turu lähedusele. Alates aastast 2006 tegutseb turismiettevõtteid ühendav MTÜ Setomaa Turism, keda toetatakse jätkuvalt valla poolt ning osaletakse MTÜ Setomaa Turism tegevustes. Värskas ja Obinitsas on avatud turismiinfopunktid. Lisati jooksvalt ettevõtluse alaseid ja mittetulundusühingutele mõeldud uudiseid valla kodulehel www.setomaa.ee.

Koostöös MTÜ-ga Setomaa Turism on töötatud välja ning arendatakse järjepidevalt Seto Külävüü marsruuti, mis kulgeb Võõpsust Luhamaani ja tutvustab Setomaa erinevaid paikkondi. Heaks eelduseks turismi arengul on Värskas uue puhkekeskuse „SetoMan“ areng ja välikohvikute juurde tekkimine.

*Innovatsioon, teadus- ja arendustegevus***Strateegiline eesmärk:**

- Setomaa vallas rakendavad nii ettevõtjad kui ka avalik sektor innovaatilisi lahendusi ning teevad koostööd teadus- ja arendusasutustega.

Alameesmärgid:

- Setomaa vallas on välja töötatud ja käivitatud Setomaa Edendüsfond, mis toetab innovaatilist ettevõtlust, ühistegevust ja külade koostööd.
- Setomaa Vallavalitsus teeb valla teenuste arendamisel koostööd teadusasutuste ja valdkondlike arenduskeskustega.

Mõõdikud:

- Arengufond on loodud
- Innovatsiooni toetavad meetmed ja projektid on käivitatud
- Toetust saanud ettevõtmiste arv
- Uuringute ja projektide arv

Tegevused ja tulemused:

Käivitatud on Setomaa Edendüsfondi (SEF), mille eesmärk on innustada Setomaal elavaid inimesi, tegutsevaid ettevõtjaid ja külakogukondasid teostama ideid, mis arendavad elu Setomaal. 2023. aastal toetati Setomaa Edendüsfondist 14 projekti.

Algatatud on Obinitsa tööstusala arendustegevused, mis toetavad maheda tooraine töötlemist ja edasist turundamist. Plaanis kasutada kõige kaasaegsemat tehnoloogiat. AS Värska Sanatoorium on edukalt arendanud koos teadusasutustega välja loodusliku ninasprei „Tsilk“ ja turundab seda üle Eesti. Tellitud ja valminud on valla hariduse uuring, mis on vallas sisendiks haridusuuendusele.

2023 aastal sai Setomaa Vallavalitsus rahastuse kolmele rahvusvahelisele projektile:

- Eesti-EU Välispiiri vahenditest saadi rahastus ja viidi ellu projekt "Põhjalaagri arendamine" Projekti kestus 01.07-31.12.2023. Projekti tulemusel valmis Põhjalaagri matkarada, millel on 16 infostendi ajaloolise informatsiooniga Põhjalaagrist. Projekt

viidi ellu koostöös Setomaa Muuseumide ja MTÜ Setomaa Turismiga, juhtpartneriks oli Setomaa Vallavalitsus.

- Eesti-Läti koostööprojekt „Sports for All“ raames toimuvad erinevad spordiüritused Setomaal, Räpinas ja Lätist Aluksnes. Projekti kestus: 01.10.2023-31.07.2025. Projekti juhtpartneriks on Setomaa Vallavalitsus, partneriteks Räpina Spordiklubi ja Aluksne Vallavalitsus.
- Eesti-Läti koostööprojekt „Ligipääsetavad matkarajad“. Projekti kestus: 01.07.2023 – 30.06.2026. Projekti tulemusel parandatakse Baltimaid läbiva Metsa matkaraja ligipääsetavust erinevatele sotsiaalsetele gruppidele. Projekti juhtpartner on Läti maaturismi organisatsioon "Lauku Celotajs", Setomaa Vallavalitsus on üks projekti partneritest.

Teed, kergliiklusteed, ühistransport

Strateegiline eesmärk:

- Valla teed ja ühistranspordiliinid parandavad elanike liikumisvõimalusi ja elukvaliteeti.

Alameesmärgid:

- Valla teede ja nendega kaasneva infrastruktuuri seisukord ja turvalisus paraneb iga aastaga.
- Ühistransport toimib elanikkonna ja piirkonna külastajate vajadustest lähtuvalt ning sünkroonis erinevate transpordiliikide (rong, buss) vahel.
- Vald koostöös Kagu Ühistranspordikeskusega tagab elanikele, allasutustele jt huvigruppidele transpordi vajadusepõhiselt.

Mõõdikud:

- 2023. aastal ei teostatud mustkatete ehitamise teetöid.
- 2023. aastal teostati teede avaliku kasutamise lepingute ülevaadet, loodi 12 transpordi maaüksust, seati 25 sundvaldust eramaad läbivatele teelõikudele.
- Loodud on ühistranspordiliinid Võru-Meremäe-Värskast ja Värskast-Meremäe-Võru.
- Loodud on ühistranspordiliin, millega saab Mikitamäe küla peatusest Ilumetsa rongipeatusesse.
- Käivitunud on nõudepeatuste kasutamise võimalus ühistranspordiliinidel.

Tegevused ja tulemused:

2023. aastal remonditi teehoiukava põhjal ettenähtud 19 teelõiku. Põhiliselt lisati teedele kruusakatet, asendati vanu teetruupe uute vastu, kaevati kraave. Kruusakatet lisati kokku ligi 3,5 km ulatuses. Ühistransport on hetkel Setomaa vallas rahuldav, koolipäevadel liigub Värskast Võru suunas 4 bussiliini, millest Obinitza suunas 1 ja Meremäe suunas 2. Värskast Saatse suunas liigub 4 bussiliini ja Podmotsa suunas 2 bussiliini. Värskast Tartu suunas liigub 5 bussiliini.

Energeetika

Strateegiline eesmärk:

- Setomaal toodetakse sama palju elektrit kui tarbitakse ning piirkonna energiaga varustamine on elukeskkonna ning ettevõtluse arengut toetav.

Tegevused ja tulemused:

Päikeseelektrijaamade ehitamine Setomaa vallas on jätkuvalt aktiivne. 2023. aastal võeti kasutusele 8 päikeseelektrijaama koguvõimsusega 252,00 kW.

Viidi läbi Värskas Gümnaasiumi ehitushange, mille tulemused tunnistati nurjunuks kuna pakkumused ületasid eeldatavat maksumust.

Elamu- ja kommunaalmajandus

Strateegiline eesmärk:

- Setomaa valla eluasemefond ja kommunaalteenused on keskkonnasäästlikud ja kvaliteetsed ning vastavad elanike vajadustele.

Alameesmärgid:

- Kommunaalteenused on nii valla kui ka elaniku jaoks efektiivselt toimivad, ühtlase kvaliteedi ja optimaalse hinnaga.
- Setomaa vallas on piisavalt kvaliteetseid elamispindu, et uued elanikud ja potentsiaalne tööjõud saaks siia elama tulla.
- Vallas on keskkonnasõbralik vee ja kanalisatsiooni infrastruktuur, vähenenud reostus ja puhas joogivesi.
- Setomaa valla soojamajandus on energiatõhus ning vald on munitsipaalvara haldamisega elanikele eeskujuks.

Tegevused ja tulemused:

Vallale kuulub hetkel 40,5 korterit. 2023. aastal renoveeriti Setomaa vallas Ukraina põgenike jaoks saadud riigi poolese rahastuse abiga kolm vallale kuuluvat korterit 2 Meremäel ja 1 Obinitsas. Teostati munitsipaal korterite väiksemaid ja suuremaid remonte. Hetkel on elaniketa kortereid 10, nendest suuremaid investeeringuid vajab 6 korterit. Värskas, Obinitsas ja Mikitamäel on rendile antud tühjalt seisnud rendiruumid, koostöös rendile võtjatega on nendes ruumides samuti vajalikud remontööd teostatud.

Koostöös päästeametiga ja riigipoolse toetusega on Setomaa vald saanud 2023.a kriisi olukordadeks mobiilse diiselgeneraatori.

Täiendati Setomaa valla ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arengukava aastateks 2023-2035, et saada võimalus esitada projektitaotlusi vee- ja kanalisatsioonitorustike rajamiseks Lüübnitsasse ja Värskasse Pedaja tänavale. Lüübnitsa külaelanike seas viidi läbi küsitlus, kes oleksid huvitatud ühisveevärgiga liitumisest.

OÜ Setomaa Haldus rekonstrueeris Saatse ja Obinitsa reoveepuhastid Välispiiri programmi toel. Alustatud on läbirääkimised AS Emajõe Veevärgiga vee- ja kanalisatsioonitaristu üleandmise osas piirkondlikule vee-ettevõttele.

*Loodus- ja keskkonnakaitse ning jäätmemajandus***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa vallas on puhas elu- ja looduskeskkond ning kõrge keskkonnateadlikkus.

Alameesmärgid:

- Setomaa valla inimesed on kõrge keskkonnateadlikkusega.
- Setomaa valla jäätmemajandus on hästi korraldatud ja keskkonnasõbralik.

Tegevused ja tulemused:

Setomaa vallas toimub jäätmeseadusest tulenevalt korraldatud jäätmevedu. 06.08.2020 välja kuulutatud riigihanke "Korraldatud jäätmeveo kontsessiooni andmine Räpina ja Setomaa valdades" võitis AS Eesti Keskkonnateenused, kes jätkab teenuse osutamist 30. novembrini 2025.

Aastaringelt on võimalik taaskasutatavaid ja ohtlikke jäätmeid ära anda Värskas ja Mikitamäe jäätmejaamades. Luhamaa, Meremäe ja Obinitsa piirkonnas korraldas AS Eesti Keskkonnateenused 2023. aastal kolm jäätmete kogumis ringi, kus võeti vastu ohtlikke jäätmeid, vanu rehve, vanapaberit ning pappi, elektri- ja elektroonikaseadmeid, vanametalli, puhast lehtklaasi ja kasutuskõlblikku mööblit.

2023. aastal korraldati Setomaa valla elanikele biojätmete kohtkogumise ja jäätmete liigiti kogumise kohta infopäevad (kokku kolm päeva) – Mikitamäel, Värskas, Obinitsas, Meremäel ja Luhamaal. Infopäevadel tutvustati Jäätmeseaduse ja Setomaa valla jäätmehoolduseeskirja muudatusi ning sellega kaasnevat kohustuslikku biojätmete liigiti kogumisel. Setomaa valla elanikud on teavitanud oma kinnistutel kompostimisest EVALD-i iseteeninduse kaudu ja paberkanjal avalduste teel.

Vald teeb koostööd taaskasutusorganisatsioonidega, üle kogu valla on 35 avalikku pakendikonteinerit (papp ja paber – 6 tk, segapakend – 23 tk, klaaspakend – 6tk). Korraldatud on avalike prügikonteinerite tühjendamine.

*Heakord***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa vallas on heakorrastatud külad ja avalik ruum.

Alameesmärgid:

- Valla heakorda risustavad lagunenuid hooned on korrastatud või lammutatud.
- Vallas on meeldiva keskkonnaga ujumiskohad ja puhkealad.

Tegevused ja tulemused:

Setomaa valla heakorra eeskirja täitmise üle peetakse pidevat järelevalvet. Võeti ühendust paljude silmariivavate kinnistute omanikega ja tehti selgitustööd, et kinnistud saaks korrastatud.

Lisaks on rohkem tähelepanu pööratud ka lemmikloomade pidamise eeskirjade täitmise osas vallaelanike poolt. Koostöös kohaliku piirkonna politseiga on käidud mitmes loomaomaniku kodus tegemas teavitustööd hulkuvate lemmikloomade käitumise suhtes ning sellest tulenevate kahjude eest teistele valla elanikele ja millised karistused seoses sellega kaasnevad. Setomaa vallas korraldatakse igal aastal kaunima kodu konkurssi. Parimatele jagati tunnustust.

Suuremate asulate Värska, Meremäe, Mikitamäe tänavavalgustuspostide külge paigaldati suvelillede amplid. Jõulude ajaks kaunistati jõulukuused nii valla keskses kui keskusest kaugemal Mikitamäe külas, Meremäe külas ja Lüübnitsa külas.

Setomaa vallas on kokku 8 kalmistut: Värskas, Saatses, Laossinas, Podmotsas, Obinitsas, Miikses, Beresjes ja Luhamaal. Kalmistute heakorra eest hoolitseb Setomaa Haldus OÜ. Teostati eeltöid kalmistute registrite rakendamiseks.

Saatse kalmistule paigaldati multilift konteiner biolagunevate jäätmete tarvis. Soetati aasta jooksul kalmistute hooldamiseks vajalikku inventari ning kalmistuid varustati suveperioodil kastmisveega. Samuti eemaldati kalmistutelt osaliselt ohtlikke puud ja võsa ning korraldati jäätmevedu. Edaspidi on kindlasti vajalik jätkata regulaarselt ohtlike puude eemaldamisega ja kalmistute puhastamist kasvavast võsast.

Puhke- ja ujumiskohtadesse on paigaldatud suveperioodiks prügikastid. Meremäe vaatetornil vahetati vihmaveerennid.

Luhamaa ja Koidula piiripunktide juures tee pervede korras hoidmine kriisi olukorra ajal.

Korralduste ja turvalisus, riigipiir

Strateegiline eesmärk:

Setomaa vallas on ohutu elukeskkond

Alameesmärgid:

- Välja on arendatud ühtne videovalvesüsteem oluliste objektide ja liiklussõlmede juures.
- Teed on valgustatud ja liiklejatele turvalised.
- Koostöös Päästeametiga on loodud hajaasustuses toimiv päästesüsteem.

Tegevused ja tulemused:

Meremäe ja Obinitsa piirkonnast tegutseb aktiivne abikomando. Valmis Määsi küla vabatahtliku komandohoone ehitusprojekt ja sõlmiti hoone rahastamise leping Siseministeeriumiga. 2023 aasta lõpus alustati ehitusega.

Lüübnitsa küla rajas koos valla toetusega külla videovalvesüsteemi, mis toimib hästi. Videovalvesüsteem paigaldati ka valminud Värska sadamasse.

Hea koostöö on vallal Politsei- ja Piirivalveametiga, kellega pidevalt vahetatakse informatsiooni ja PPA lööb kaasa kriisikomisjoni töös. PPA-ga koostöös paigaldati Tartu-Räpina-Värska riigiteele Lobotka külla numbrituvastusega videovalvekaamera. 2023. aastal lõpetati riigipiiri väljaehitamine Meremäe ja Koidula piirkonnas ning alustati järgmise etapi

Võmmorski-Väraska piiritaristu väljaehitamise hangetega. Seoses Ukraina sõjaga on piiriäärne tunnetus turvalisusest natukene vähenenud.

Suur arutelu toimus Koidula tolli- ja piirijaama sulgemise osas, kuid Koidula piiripunkt töötab endiselt ning selle toimimise jätkumine sõltub paljuski meie naabrist.

Kultuurikorraldus ja kultuuriasutused

Strateegiline eesmärk:

Luaa head eeldused kultuuriruumi arenguks, tagada vallas mitmekülgne kultuurielu ja võimaldada elanikele kultuurist osasaamine.

Alameesmärgid:

- Valla kultuuritöö on ühtselt koordineeritud ja kultuuriasutuste võrgustik toimib efektiivselt.
- Setomaal on atraktiivne kultuurikalender.
- Setomaa vallas on kultuuritöö väärtustatud.
- Kultuuriasutuste pakutavad teenused on kõigile vallaelanikele kättesaadavad ja kvaliteetsed ja ruumid on kaasaegsed.

Mõõdikud:

- Sama sisu ja vormiga asutuste (raamatukogud, muuseumid) juhtimine on koordineeritud või ühendatud
- Vallaüleste kultuuriürituste arv on kasvanud
- Igal aastal toimub vallas 3 suursündmust
- Suursündmuste külastatavus kasvab või on stabiilne
- Rahastatud kodanikualgatuslike projektide arv ja toetuse suurus kasvab
- Kultuurisündmuste info on koondatud valla kodulehele ja on leitav kultuurikavast ning kõigile huvilistele kättesaadav
- Igal esmaspäeval jagame kultuurisündmuste nädala kava nii Facebookis kui infokirjaga valla kultuurihuviliste listis
- Suureneb inimeste arv, kes on teadlikud valla kultuuriasutustes pakutavatest teenustest
- Kultuuritöötajate palk on tõusutrendis
- Kultuuriasutuste personali liikuvus on vähenenud
- Kultuuriasutuste ruumid, hooned ja inventar on heas korras ja kaasaegsed
- Kultuuriasutustele ja -üritustele on hea ligipääs (kaldteed, ühistransport)

Tegevused ja tulemused:

2023. aastal viidi Setomaa valla kultuurivaldkonnas ellu järgmised tegevused:

- 23. veebruaril 2023 toimus Eesti Vabariigi 105. aastapäevale pühendatud kontsert-aktus Petserimaa Vabadussamba väljakul. Kontsert-aktusel anti üle ka Setomaa valla tunnustused;
- 23. märtsil 2023 toimus Obinitza muuseumis Hilana Taarka nimeliste omakultuuripreemiade pidulik üleandmine;
- 4. augustil 2023 toimus Seto Kuningriigi latsipäev ja 5. augustil XXX Seto Kuningriik Rõsnas;

- 26. augustil 2023 toimus Lüübnitsa sibula- ja kalalaat;
- 18. detsembril 2023 anti Anne Vabarna nimelisel omakultuuriõhtul üle Anne Vabarna nimelised omakultuuripreemiad.

Lisaks toimus mitmeid Setomaa valla allasutuste korraldatavaid ja koordineeritavaid üritusi, omaalgatuslikke üritusi ning erinevaid rahva- ja kirikukalendri tähtpäevadega seotud üritusi. Kõik vallas toimuvad üritused on kajastatud kultuurikalendris, mis on kõigile kättesaadav Setomaa valla kodulehel.

2023. aasta augustis valmis Värska uus laululava, mille ava sündmus oli avalik Patriarhilik Liturgia, mis toimus 16. septembril. Sündmusega õnnistati laululava ja peale liturgiat jätkus kultuuri programm, kus kohtus seto ja kihnu kultuuriruum. Uus laululava lisab piirkonnale väärtust ja võimekust korraldada vabaõhu sündmusi.

Setomaa valla kultuuriürituste ja teiste kultuurivaldkonna tegevuste jätkusuutlikkuse tagamiseks esitati ja saadi lisarahastus Setomaa pärimuskultuuriprogrammist ja Setomaa programmist, Eesti Kultuurikapitali erinevatest sihtkapitalidest ja Võrumaa ekspertgrupist. Setomaa valla elanikele tagati 2023. aastal kultuurialane teenindamine, kultuuriteenuste kättesaadavus ja kvaliteet.

Seto kultuur

Strateegiline eesmärk:

Seto identiteet on tugev ning kultuur ja keel järgmistele põlvkondadele edasi antud.

Alameesmärgid:

- Seto kultuur on elujõuline.
- Seto keele roll igapäevaelus ja kasutamine valla asutustes on kasvanud.

Mõõdikud:

- Leelokooride ja käsitööseltside liikmete arv kasvab
- Igal aastal antakse välja Anne Vabarna ja Hilana Taarka nimelisi omakultuuripreemiaid
- Setomaa vallas toimuvatel üritustel kantakse rohkem seto rahvarõivaid
- Valla asutustes ja üritustel kasutatakse setokeelseid silte
- Koolides ja lasteaedades õpetatakse seto keelt
- Seto instituudi eestvedamisel toimuvad ka keelekursused täiskasvanutele
- Seto keele rääkijate ja keele huviliste arv on kasvanud
- Seto keeles peetavate avalike sõnavõttude arv on kasvanud

Tegevused ja tulemused:

Leelokooridesse ja käsitööseltsidesse on lisandunud uusi liikmeid ning nii koorid kui ka seltsid tegutsevad aktiivselt. Erinevatel Setomaa valla üritustel kannavad seto juurtega inimesed valdavalt seto rahvarõivaid. Koolid ja lasteaiad ning teised valla allasutused on täiendanud oma asutuste interjööri setokeele siltide, menüüde jms.

Seto kultuuri nädalal, 03.-09. oktoobril 2023 toimusid Setomaa valla erinevais paigus seto kultuuri ja kommetega seotud õpitoad, loengud, kontserdid, kokkusaamised, Setomaa teemaline viktoriin jm. Tavapärasest rohkem kanti sel nädalal seto riideid ja räägiti seto keeles.

Setomaa Vallavolikogu 29.11.2018 määruse nr 26 „Setomaa valla tunnustuse avaldamise kord“ alusel tunnustati 2023. aastal Hilana Taarka nimelise omakultuuripreemiaga ansamblit Trad.Attack! seto muusika arranžeringu eest ning Ülle Kauksit näitemängu „Nigu nõidus“ kirjutamise ja lavastamise ning luuleraamatute „Vaest lätt üle“ ja „Seto ikebaana“ ilmumise eest ning näidendite-raamatu „Hitivabrik“ eest. Preemiad anti üle 22. märtsil Obinitsas.

18. detsembril toimus Anne Vabarna omakultuuriõhtu, kus tunnustati Anne Vabarna nimelise omakultuuripreemiaga 2023. aastal vallaväliselt Maria Noormets`a, kes peab oluliseks sideme säilitamist oma juurte, esivanemate ja kodukohaga. Vallasisese elutööpreemia pälvis Aare Hõrn, kes on olnud kogu teadliku elu seto kultuuri koguja, talletaja ja jagaja.

Õigeusk

Strateegiline eesmärk:

Setomaa õigeusu traditsioon on elujõuline, järgmistele põlvkondadele edasi antud ja külastajatele nähtav.

Mõõdikud:

- Setomaa vallas on 5 tegutsevat kogudust
- Valla eelarvest toetatakse kirikute ja koguduste tegevust
- Kirikud on suvekuudel kindlatel kellaaegadel teelistele avatud
- Setomaa pühakohad on tähistatud ja korrastatud
- Kirikupühadel ja muudel tähtpäevadel kirikute ja tsässonate külastatavus kasvab

Tegevused ja tulemused:

Setomaa vallas jätkas 2023. aastal tegevust viis kogudust: Värskas, Obinitsas, Saatses, Miikses ja Luhamaal. Setomaa valla eelarvest toetati 2023. aastal Obinitsa kiriku kuuriabihoone ehitust. Suurimaks sündmuseks oli uuel Värska laululaval toimunud Eesti Apostliku Õigeuskiriku pea patriarh Bartolemeusi jumalateenistus, mis leidis suurt kajastust Eestis. Volikogu otsustas anda Miikse kirikuhoone üle Eesti Apostlikule Õigeusu kirikule.

Sport

Strateegiline eesmärk:

Valla elanikkond on sportlike eluviisidega ning kõigil elanikel on võimalus tegeleda ea- ja võimetekohase liikumisharrastusega.

Alameesmärgid:

- Sporditöö toetub eestvedajate võrgustikule ja on hästi juhitud.
- Vallas on rohkem rahvusvahelisi ja üle-eestilisi võistlusi.

- Vallas toimuvate spordiürituste info on hästi kättesaadav.
- Spordirajatised on heas korras ja hästi varustatud.

Mõõdikud:

- Spordiringide juhendajate arv on kasvanud
- Vallas harrastatavate alade arv
- Rahvusvaheliste võistluste ja nendel osalejate arv
- Spordiüritusel osalejate arv kasvab
- Heas korras spordirajatiste ning nende kasutajate
- Spordivahendid on kaasaegsed

Tegevused ja tulemused:

Vallas on tööl sporditöötaja kes hoiab ühendust piirkondlike eestvedajatega, planeerib valla spordikalendrit, planeerib ja aitab korraldada üle vallalisi ning maakondlikke üritusi. Annab nõu spordirajatiste korrashoiu tagamiseks ja hoiab ise korras Värskas tervisespordiradasid.

Setomaa vald liitus 2023 aastal Interreg EST-LAT programmiga ja on koostööprojekti *Sports for All* eestvedajaks. Teisteks osapoolteks on Räpina Spordikool ja Alüksne omavalitsus. Projekti raames korraldatakse koos partneritega erinevaid spordiüritusi igale sihtgrupile nii Setomaal, Räpinas kui Alüksnes. Spordiprojektidest saavad osa võtta kõik valla kodanikud ja osavõtt on kõigile tasuta. 2023. aasta sügisel toimusid selle projekti raames orienteerumisvõistlused Setomaal ja Alüksnes.

Suurematest üritustest korraldati Setomaal rahvusvaheline orienteerumisvõistlus Peko Kevad ning Võru maakonna lahtised meistrivõistlused orienteerumises. Olulsematest jooksuvõistlustes viidi läbi Võrumaa jooksusarja kuuluvad Ümber Värskas järve jooks ning Luhamaa piirijooks.

Seeriaüritustest toimusid traditsioonilised Setomaa suusasari ja orienteerumispäevakud ning uudsena jooksu- ja kõnnisari Sügissammud Setomaal.

Rohkesti pakuti individuaalse liikumise võimalust, väga pikka aega olid valla eri kohtades orienteerumise püsirajad. Toimusid väiksemad spordivõistlused ja spordiüritused.

Spordirajatised on rahuldavas kuni väga heas korras. Kultuuriministeriumi ja SA Eesti Terviserajad toetusel soetati Värskas Tervisespordikeskuse radade hoolduse tarbeks uus lumerull ja järelhaagis ning parendati valgustusega varustatust nii spordiradadel kui ka spordirajatiste abihoonete juures.

Valla vabalt kasutatavad spordivahendid ja mänguväljakud on enamuse kaasaegsed. Mikitamäe kooli juurde rajati uus madalseiklusrada.

Talvel on organiseeritud valla erinevates keskustes suusaradade korrashoid rajamasiinaga. Suvisel perioodil tagatakse heakord koolide staadionitel ja Värskas Terviseraja liikumisradadel ning sinna juurde kuuluval discgolfi rajal.

Suvisel toimuvad peamiselt Värskas ja Obinitsas mitmed spordilaagrid ja väiksemad üritused.

Vaba aeg

Strateegiline eesmärk:

Setomaa vallas on mitmekesised vaba aja veetmise võimalused, mis vastavad võimalikult paljude huvigruppide ootustele.

Alameesmärgid:

- Parem sotsiaalne infrastruktuur vaba aja sisustamiseks ja kogukondade koostöök.
- Mitmekülgsed võimalused looduses ja värskes õhus liikumiseks.

Tegevused ja tulemused:

2023. aastal hooldati olemasolevaid matkaradasid. Aktiivses kasutuses on erinevad kergliiklusteed, sügise saabudes muutuvad eriti populaarseks valgustatud kergliiklusteed.

Vaba aja veetmise võimalusi on vallas palju, alates sportimisest kuni kultuuriüritusteni.

*Sotsiaalhoolekanne***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa valla elanikele on tagatud sotsiaalne kaitse, mis annab kindlustunde tuleviku suhtes ja võimaluse elada inimväärset kogu elu.

Alameesmärgid:

- Iga abivajaja on märgatud ning talle pakutakse kiiret ja kvaliteetset tuge, infot ja suunamist.
- Munitsipaaleluruumid on heas korras ja seal on võimalik abivajajatele elamispinna pakkuda.
- Liikumispuudega abivajaja pääseb teenuseni.
- Abivajaja saab tänu heale koduteenusele ja kohandatud kodukeskkonnale elada võimalikult kaua kodus.
- Sotsiaaltöötajad on motiveeritud ja kvalifitseeritud.

Mõõdikud:

- Abivajavate isikute pöördumiste arv ja oma murele lahendusesaanute %
- Renoveeritud munitsipaaleluruumide arv
- Juurdepääsetavus valla asutustesse on tagatud
- Kodus ise hakkama saavate vanurite proportsioon
- Sotsiaaltöötajate kaadrivoolavus ei ole suurem kui 15%
- 100 % valla sotsiaaltöötajatest on erialase haridusega

Tegevused ja tulemused:

Setomaa valla sotsiaalhoolekandelist abi korraldasid 2023. aastal sotsiaalosakonna juhataja, kolm sotsiaaltöõspetsialisti valla teeninduspunktides (Mikitamäel, Meremäel ja Värskas), üks 0,5 kohaga lastekaitsespetsialist ning neli avahooldustöötajat (nendest kolm täiskohaga avahooldustöötajat ja kaks 0,5 kohaga avahooldustöötajat).

Setomaa vallavalitsus maksis sissetulekust mittesõltuvaid ja sissetulekust sõltuvaid sotsiaaltoetusi ja osutas ning korraldas erinevaid sotsiaalteenuseid.

Sotsiaalosakond kasutas sotsiaalteenuste osutamiseks vallale kuuluvaid sõiduvahendeid. 2023. aastal oli Värskas 2 sõiduautot, Mikitamäel 1 elektriauto ja 1 sõiduauto, Meremäel 1 elektriauto ja 2 sõiduautot.

Avahooldustöötajad osutasid koduteenuseid 30-le täisealisele isikule. Avahooldustöötajad osutasid ka saatjateenust koos transpordiga, mille eesmärk on isiku abistamine ja/või saatmine ametiasutuses koos ravi- või ametiasutusse kohale viimisega. Abistamise ja saatmise teenust koos transpordiga kasutas 2023. aastal 152 inimest, peamiseks sihtkohaks oli Räpina, Põlva, Vastseliina, Võru, Tartu ning invatransporditeenust kasutas 10 inimest.

Korraldati hoolduse seadmist täiealistele isikutele ning maksti hooldajatoetust. 2023. aasta detsembrikuu seisuga oli määratud hooldaja 20-le täisealisele isikule. Puudega lapse hooldajatoetust maksti 1 puudega lapse hooldamise eest.

2023.aastal pakuti Setomaa vallas kokku 16 erinevat sotsiaalteenust ning kõikide sotsiaalteenuste taotlemise kord, protsess ja õigusaktid said kirjeldatud detailselt Setomaa valla kodulehele. Maksti sissetulekutest sõltumatuid sotsiaaltoetusi. Sünnitoetusi 14 lapsele, esimesse klassi astuja toetusi 25 lapsele, jõulupakid kuni 7 euro väärtuses eelkooliealistele, koolieelsetes lasteasutuse käivatele lastele ja Setomaa valla üldhariduskoolides käivatele õpilastele ning valla eestkostel olevatele lastele (3), matusetootusi (50 isikule), prillitoetusi 17 lapsele, hooldajatoetusi puudega lapse hooldajale (1) ning hooldajatoetusi täisealise isiku hooldajale (13).

Setomaa vald maksis ka sissetulekust sõltuvaid toetusi. Ühekordseid sotsiaaltoetusi, et soodustada ja parandada õigustatud isikute toimetulekut ning katta osaliselt isiku ja perekonna hädavajalikke kulusid, mida ei hüvitata teiste riiklike või kohalike toetust ja teenustega (22 korda). Toimetulekutoetusi 348 korda.

Aidati korraldada üldhooldusteenust täiealistele isikutele, kelle hoolduse korraldamine teiste sotsiaalteenuste või muu abi osutamisega kodustes tingimustes ei olnud võimalik. Osaleti 23 inimese hoolekandeteenuse osalisel rahastamisel erinevates hooldekodudes. Setomaa vald aitas isikutel tasuda hoolduskulu ja väiksema sissetuleku hüvitise kulu, ravimite ja mähkmete kulud, isiku soovil jäeti talle kätte käiberaha ning isikud, kellel puudusid seadusjärgsed ülalpidamiskohustusega lähedased ning neil jäi endiselt hooldekodu kohatasust puudu, siis tasus ka selle osa Setomaa vald (17 isikut). Lisaks aidati osaliselt rahastada ööpäevaringse üldhooldusteenust Setomaa Hooldekodus 22-l isikul (hoolduskulu, väiksema sissetuleku hüvitis, ravimid ja mähkmed, taskuraha ning seadusjärgsete ülalpidajate puudumisel puudujääv osa.

Setomaa vallas pakuvad ööpäevaringset üldhooldusteenust Setomaa Hooldekodu ja Värska Südamekodu OÜ. Mikitamäe teeninduspunktis osutati pesu pesemise ja kuivatamise teenust isikutele, kes vajasisid pesu pesemisel abi või kellel puudusid kodus vastavad tingimused (12 korral).

Taotleti psüühilise erivajadusega isikutele erihoolekandeteenuseid, esitati kohtule taotlusi eestkoste seadmiseks ja täideti eestkostja ülesandeid. Valla eestkostel oli 11 inimest sh 8 täiskasvanut ja 3 last. Võlanõustamisteenust osutati 3-le abivajajale.

Lapsehoiuteenust korraldati 1-le raske puudega lapsele ja nõustamisteenuseid/rehabilitatsiooni teenuseid 23-le lapsele. Tugiisikuteenust sai 3 last. Toetati vähekindlustatud ja riskirühma perede laste osalemist suvevaheajal laste- ja noortelaagris. Korraldati abivajajatele psühholoogilist nõustamist, turvakoduteenust, erakorralist öömajateenust.

Prillitoetust maksti 17 lapsele prillide muretsemiseks.

07.12.2022. a Riigikogus vastu võetud sotsiaalhoolekande seaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse alusel rakendus alates 01.07.2023. a hooldereform, millega muutus väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse rahastamise korraldamine.

Setomaa Vallavolikogu 25.05.2023. a määruse nr 10 „Hooldustöötajate ja abihoidlustöötajate kulude tasumise piirmäära kehtestamine” § 1 alusel on kehtestatud väljaspool kodu osutatava ööpäevaringse üldhooldusteenuse osutamisel vahetult teenust osutavate hooldustöötajate ja abihoidlustöötajate kulude tasumise piirmääraks 580,00 eurot ühe teenusesaaja kohta kuus.

Kokku tuli 2023. aastal tagada 45-le Setomaa valla elanike ööpäevaringne üldhooldusteenusele suunamine ja osaline rahastamine.

Euroopa Liidu toiduabi jagati 4 korda aastas puudust kannatavatele lastega peredele ja toimetulekutoetuse saajatele. Jätkati koostööd Võru Toidupangaga, toidupanga abi said valla abivajajad paaril korral kuus, kokku on toiduabi saanud 73 leibkonda.

2023 a. 22.oktoober asendus Euroopa Liidu toiduabi jagamine Rimi toidukaardiga. Toiduabi summa abivajaja kohta 2023.aastal on 30 eurot.

Sotsiaalhoolekandelise abi võimaldamisel võeti aluseks isiku tegelik toimetulekuvõime ning sellest tulenevalt kõrvalabi vajaduse ulatus. Abistati lapsi ja lastega peresid, toimetulekuraskustes, vähekindlustatud ja erivajadusega inimesi, eakaid ja puudega isikuid. Toetati Värskat, Mikitamäe, Obinita ja Meremäe eakate seltside tegevust. Jagati iga kuiselt teavete kogukonna infoallikatesse (facebook, koduleht, vallaleht). Tehti koostööd Setomaa valla Eakate Ülikooliga ning kogukondadega.

Lastekaitse

Strateegiline eesmärk:

Setomaa vald toetab positiivset vanemlust ja pakub vajalikku tuge laste kasvatamisel ja vanemaks olemisel, et parandada laste elukvaliteeti ja tulevikuväljavaateid.

Tegevused ja tulemused:

Positiivse vanemluse toetamiseks 2023 aastal Setomaa vald tõenduspõhise vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ koolituskursusi ei avanud, kuid alates 2024 aasta sügisest on taas võimalus osaleda kõigil soovijatel koolituskursusel.

Nimetatud programm on 4-kuuline programm vanematele, kes vajavad tuge ja soovivad õppida, kuidas laste kasvatamisega paremini toime tulla ning see läbi kasvada ise teadlikumaks vanemaks. Täpsemalt koolituse kohta saab lugeda siit: <https://tarkvanem.ee/koolitused/imelised-aastad/> ning jätkuvalt kutsume kõiki vanemaid kellel on kodus 2-8 aastased lapsed koolitusel osalema.

Aastast aastasse tuleb ikka ette vanemate vahelisi vaidlusi lastekasvatamises ja -jagamises ning selleks, et vanemad suudaksid omavahel erimeelsusi lahendada rahumeelselt on Sotsiaalkindlustusamet välja koolitanud üle riigi perelepitajaid. Alates 2022 aasta suvest on peredel võimalus pöörduda tasuta perelepitaja poole kas siis lastekaitse spetsialisti poole pöördudes või ise läbi Sotsiaalkindlustuse iseteeninduse. Riiklik perelepitusteenus on kõigile tasuta. Perelepitaja on erapooletu väljaõppinud isik, kelle eesmärk on aidata omapoolseid hinnanguid andmata vanematel laste kasvatuses seostud küsimustes kokkuleppele jõuda.

Aastaringelt ja igapäevaselt toimub lastevanemate nõustamine laste kasvatamise ja käitumise muredega, hooldusõiguse ja suhtluskorra küsimustega ning tervisemuredega. Laste ja noorte muredega tegelemine on puhas koostöö teiste tugispetsialistidega nt sotsiaalpedagoog,

psühholoog/terapeut, vaimse tervise õde, psühhiaater, noorsoopolitsei, Rajaleidja ja Sotsiaalkindlustusamet kellega toimuvad juhtumipõhised koostöökohtumised tegevusplaanide koostamiseks, mis aitaks lapsel/noorel või lapsevanemal paremini toime tulla.

Erandjuhtudel on vald registreerinud abivajavale lapsele tugispetsialisti vastuvõtule aja ning pakkunud ka tasuta transporti teenusele saamiseks eesmärgiga, et abivajav laps ei jääks abita ning saaks võimalikult kiiresti abi.

Abivajava lapsega võib tegeleda rohkem kui üks spetsialist, kuid lastekaitse spetsialist on nn juhtumikorraldajaks lapsega tegelemisel, kes juhtumipõhiselt korraldab ja kutsub kokku tugispetsialistide kohtumised, kelle koostöö kohtumiste eesmärgiks on paika panna tegevusplaan lapse-noore abistamiseks.

Endiselt on püsivaks suureks vajaduseks psühholoogilise nõustamise kätte saamine ning siin kohal on meil heameel tõdeda, et endiselt on meie heaks koostöö partneriks MTÜ Parem Pere. Ühekordset või regulaarselt psühholoogilist-, terapeudilist- või vaimsetervise õe vastuvõtu teenust sai 2023 aastal kokku umbes 23 last.

Tugiteenustel osalemine on vanemale kulukas ja aega nõudev, kui ka vald on toetanud tugiteenuste maksumust ja on märgata, et pakutav tugiteenus ei toeta last piisavalt siis on selge, et laps vajab kompleksteenuseid (mitut teenust korraga nt . loovteraapia, füsioteraapia, logopeed jne). Sellistel puhkudel suunab lastekaitse spetsialist juhtumiplaani alusel Sotsiaalkindlustusametisse rehabilitatsiooniplaani (SRT) koostamiseks. KOV lastekaitse spetsialisti suunamine toimub vaid juhul kui lapsele kellele on vaja kompleksteenuseid ei ole antud puude otsust, kuid vajaks käitumise või muu arengust mahajäämuse tõttu vajalikke teenuseid. 2023 aastal ei toimunud SRT suunamist juhtumiplaani alusel. Küll aga kasutas lastekaitse spetsialist 2 juhtumi osas Sotsiaalkindlustusameti poolt pakutavat lastekaitse osakonna nõustamisteenust.

Lastekaitse spetsialist on vajadusel toetanud ja nõustanud lapsevanemaid lapsele puude ja sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse taotlemisel ning koos vanemaga leitakse parim SRT teenuse osutaja.

Tugiisikuteenust said aasta jooksul kokku 3 last, neist 2 lasteaialast ja 1 algklasside õpilane.

Raske ja sügava puudega laste arv Setomaa vallas on aastatega vähenenud. Raske ja sügavapuudega laste riiklikust rahastusest sai abi üks laps, kes osales lapsehoiuteenusel (laager).

2023 aastal eraldati üks laps perest, kes asus elama hooldusperesse ning kokku elab hooldusperes 3 last.

Igapäevane lastekaitsetöö toimub teadetele reageerimisena, laste ja perede probleemide kaardistamisega, vajadusel juhtumiplaanide koostamisega ja neile võimalike lahenduste leidmisega. Sobivate tugiteenuste leidmiseks ja rakendamiseks on läbi viidud abivajaduse hindamised, kutsutud kokku ümarlaudu ja koostöökohtumisi, kasutatud Sotsiaalkindlustusameti lastekaitseüksuse nõustamisteenust. Koostöö toimub valla kõigi lasteasutuste ja -organisatsioonidega. Igale lastekaitse spetsialistini jõudnud infole või vihjele abivajava või hädasoleva lapse kohta on reageeritud ja igast juhtumist lähtuvalt tegevus planeeritud, et parandada valla laste elukvaliteeti.

Tervishoid

Strateegiline eesmärk:

Setomaa valla elanikud on tervislike eluviisidega ning nende hea tervis kestab kõrge elueani.

Alameesmärgid:

- Esmatasandi arstiabi on kõigis valla piirkondades kättesaadav.

- Tervislike eluviiside populaarsuse kasv.

Mõõdikud:

- Valla kodanikud pääsevad mõistliku aja jooksul oma kodupiirkonnas perearstile
- Liikumisüritustest osavõtjate arvu kasv

Tegevused ja tulemused:

2023. aastal osutati Setomaa vallas esmatasandi tervishoiuteenuseid Värskas perearstipraksises ja Mikitamäe perearstipraksises.

Alates 01.09.2020 lõpetasid tegevuse Meremäe-Obinitsa perearst ja pereõde. Setomaa Vallavalitsus on tegelenud perearsti leidmisega Meremäe-Obinitsa piirkonda, kuid 2022.aastal see ei andnud tulemusi. Perearsti nimistu patsiendid jagati Lasva, Võru ja Värskas perearstide nimistusse. 2023. aastal tegeles Setomaa Vallavalitsus koostööpartnerite leidmisega, et arendada Setomaa valda stabiilne ja kvaliteetne perearstiteenuse saamise võrgustik.

Koostöös AS Röpina Haiglaga korraldatakse tervishoiuteenuste osutamist ka Setomaa valla rahvale. Kätesaadav on Setomaa valla rahvale ka koduõendusteenus. Röpina Haigla koduõde osutab koduõendusteenust Värskas-Mikitamäe piirkonnas, Lõuna-Eesti haigla koduõde osutab koduõendusteenust Meremäe-Obinitsa piirkonnas.

Värskas alevikus tegutseb kaasaegne hambaravikabinet, kus pakutakse kõiki enimteostatavaid hambaraviteenuseid. Hambaraviteenust osutab Odentalia OÜ. Setomaa ainuke apteek - Värskas apteek oli 2023. aastal avatud kolmel päeval nädalas.

2023. aastal sai Setomaa vald endale Tartu Tervishoiu Kõrgkooli projekti raames AED-masin. Masin paigaldati Setomaa Vallavalitsuse fuajeesse. AED-masin on elustamisaparaat, mida saab kasutada südame äkksurma tabamisel südame uuesti tööle saamiseks. AED-masin on uusim tehnoloogia Tervishoiuvaldkonnas ning Setomaa vallal oli heameel, et ka meie kogukonnas üks selline masin olemas on.

2023. aastal käis Setomaa vallas kohapeal mitmed tervisespetsialistid nt mammograafia buss. 2023.a lisati Setomaa valla teenuskeskuste stendidele palju tervishoiualaseid plakateid, et info jõuaks kiiresti kogukonnas elanikele (nt emakakaelavähi uuringutele kutsed, vaimse tervisega seotud stand-up esitlused kogukonnas, olulised kontaktid sotsiaalvaldkonnas).

Koolides, lasteaedades pakutakse järjest enam kohalikku, tervislikku toitu. Toetati valla eelarvest tervishoiuteenuste osutamist, tervist edendavate tegevuste ning sündmuste läbiviimist. Tervisespordisündmuste läbiviimisel kasutati kohalikke spordirajatise, mänguväljakuid ning metsaradasid. Tervisesporti harrastati valgustatud suusa- ja terviseradadel, staadionitel, matkaradadel, jalgteel ning supluskohtades. Kasutati sanatooriumis pakutavaid teenuseid ning veekeskuse ujulat ja jõusaali.

Toimused õppepäevad laste ja noorte teadlikkuse tõstmiseks liikluses, tervistkahjustavate sõltuvusainete (alkoholi, tubaka, narkootikumide jm) mõjudest, esmaabist, riskikäitumises tänaval ja koolis jne. Selleks tehti koostööd Punase Risti Võrumaa seltsiga, Päästeametiga, Politsei- ja Piirivalveametiga.

Tuleohutuse tagamiseks tegi Päästeamet 2023. a kodukülastusi, eritählepanu all olid riskikodud, mille käigus kontrolliti küttekoldeid ja elektrijuhtmete olukorda, nõustati elanikke. Ükski majapidamine ilma suitsuandurita ei jäänud. Läbi viidud kodukülastuste käigus tuvastati 19 kriitilises olukorras küttekoldega kodu. Osaleti projektis „Kodu tuleohutuks“, mille raames muudeti tuleohutumaks 5 kodu.

Tööhõive ja tööturuteenuste kättesaadavus

Strateegiline eesmärk:

Vallas on kõrge tööhõive määr ning konkurentsivõimelised sissetulekud.

- Tööhõive näitajate kasv vallas
- Valla keskmised palgad on samal tasemel maakonna keskmiste palkadega vastavates sektorites
- Osalise töövõimega ja eakate inimeste tööga hõivatuse kasv

Tegevused ja tulemused:

Seisuga 31.12.2023 oli Eesti Töötukassas arvel 108 isikut Setomaa vallast. 16-24. aastaseid 8 isikut, 25-54. aastaseid 65 isikut ja 55+ aastaseid 35 isikut. Tööturuteenuseid vahendab Setomaa vallas Eesti Töötukassa Võrumaa või Põlvamaa osakond vastavalt teenuse isiku elukohale. Värska-Mikitamäe piirkonna inimestele on logistiliselt parem käia Põlvas või Räpinas ning Meremäe-Obinita piirkonna inimestel Võrus töötukassas.

Sotsiaalosakonna spetsialistid osalevad töötukassa poolt korraldatud võrgustikukohtumistes, millest võtavad osa töötuna registreeritud Setomaa valla elanik, töötukassa juhtumikorraldaja ja sotsiaaltööspsialist. Kohtumiste eesmärgiks on leida lahendus pikaajaliselt tööst eemale jäänud inimeste tööturule naasmiseks. Töötukassa koostöös ettevõtetega pakuvad töötutele ja vähenenud töövõimega inimestele tugiteenuseid tööturul osalemiseks (nt töökoha kohandamine, palgatoetus jne). Koostöös Kagu Ühistranspordikeskusega korraldati efektiivsemaks elu- ja töökohavahelist ühistransporti (tasuta transport, parem bussiliiklus).

Vallavalitsus on üürile andnud munitsipaalkortereid õpetajatele Setomaa koolidesse tööle asumiseks ja valla allasutuste töötajatele. Vallas tegutseb kaks suuremat ettevõtet – AS Värska Sanatoorium ja AS Värska Vesi, mis annavad tööd ca 200-le inimesele. Vallas tegeletakse aktiivselt mikroettevõtlusega.

*Üldharidus***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa valla haridusasutused pakuvad kaasaegset, õppija individuaalset ja sotsiaalset arengut toetavat, õpioskusi, loovust ja ettevõtlikkust arendavat ning õppijale võimetekohast haridust.

Alameesmärgid:

- Lasteaedade ja koolide õpetajad on pädevad ja motiveeritud ning osalevad aktiivselt kogukonna ja kooli tegevustes.
- Setomaa valla koolides ja lasteaedades on kaasajastatud õpikeskkond ning julge eristumine loob konkurentsieelise.
- Lapsevanemad osalevad rohkem kooli ja lasteaia tegevuses.
- Tugiteenused on kõigile Setomaa valla haridusasutuste töötajatele ja lastele kättesaadavad.
- Setomaa valla haridusasutustes järgitakse õppe- ja kasvatustöö läbiviimisel, maja haldamisel ja kogu tegevuse korraldamisel keskkonnasõbralikkuse põhimõtteid.
- Setomaa valla koolid teevad aktiivset rahvusvahelist koostööd, toimuvad õpiränded ning koostöö projektid.
- Setomaa valla haridusasutustes pakutav toit on osaliselt valmistatud mahedast toorainest.

Mõõdikud:

- Õpetajate keskmine töökoormus on tõusnud
- Kõrgharidusega õpetajate osakaal on tõusnud
- Õpetajad liiguvad valla koolide vahel
- Rohkem õpetajaid osaleb kohalikel sündmustel
- Teistest kohalikest omavalitsustest Setomaa valda koolides ja lasteaedades haridust omandavate laste arv on stabiilne või suurenenud
- Kõik haridusasutused on remonditud
- Setomaa koolid ja lasteaiad on omanäolised ja eristuvad positiivselt teistest maakonna koolidest
- Lapsevanematega ühiselt läbi viidud ürituste arv
- Üritustel osalevate lapsevanemate arv
- Haridusasutuste töötajad ja lapsed ning lastevanemad on rahul esimese ja teise taseme tugiteenuste kättesaadavusega (rahuloluküsitlus)
- Haridusasutuste territooriumil ja ruumides toimib jäätmete liigiti kogumine
- Haridusasutuste ruumid on energiasäästlikud
- Õpirändes osalenud õpetajate arv
- Koostöö projektides osalenud õpilaste arv
- Õpilaste ja koolimeeskonna võõrkeelte oskus ja praktiseerimise julgus on paranenud
- Kool teeb süsteemselt ja läbimõeldult rahvusvahelist koostööd (koostöövormide, projektide arv)
- Maheda tooraine osakaal on 20-50%
- Koolide juurde rajatud aedade (m²), kasvuhoonete ja keldrite arv

Tegevused ja tulemused:Värska Lasteaed

Igal sügisel toimuvad rühmades koosolekud, kus vajadusel valitakse uued liikmed hoolekogusse ning jagatakse ka muud infot. Hoolekogu koosolekud toimuvad vähemalt kord kvartalis. Lapsevanemaid kaasatakse rühmade tegevustesse. Hoogsalt on käima läinud eraspordikooli SEPPS spordiringid lasteaias. Spordiringid toimuvad 1 kord nädalas kahes vanusegrupis. Lasteaia toidus on mahe tooraine tase vahemikus 20-50% kogu toorainest. Majandusjuhataja ja kokk osalevad erinevatel koolitustel.

Lasteaia hoovi rajati eraldi turvaline sõimerühma ala, soetati atraktsioone ka suurematele lastele ning koostöös malevaga renoveeriti varjualune.

Juba teist aastat korraldasime koostöös teiste allasutustega adventihommikud lastele. Kultuurikeskuse töötajad käisid lastega meisterdamas, raamatukogust käidi lugemas ning muusikakooli lapsed esinemas. Koolieelikud käisid Värska Gümnaasiumis eelkoolis. Külastasime Mikitamäe Kooli poolt korraldatud traditsioonilist Seto muinasjutupäeva. Sõbrapäev koostöös noortekeskusega. Muuseumi poolt korraldatud lastekaitsepäeval osalemine.

Seto rühmas käisid erinevad kogukonna külalised, korraldatakse väljasõite (nt muuseum, Inara kohvik jms.). Kõige rohkem tähelepanu köidab teiste KOVide jaoks jätkuvalt setokeelne õuesõpperühm. Lasteaed osaleb ennetustegevuses koolieelikutele „Tunnen, tean, oskan“, Räpina aianduskooli projektis „Maasikasõbrad“ ning valla poolt korraldatud suusasarja etappidel. Tähistati enneaegete laste päeva, 2023. aastal toimus see kui uudishimupäev.

Väraska Gümnaasium

Osaletakse haridusprogrammides Liikuma Kutsuv Kool, Roheline kool, UNESCO ühendkoolide võrgustik, Kiusamisvaba kool (KiVa), Ettevõtlik kool ja alates maikuust Euroopa Parlamendi Partnerkoolide programmis EPAS.

Osaletakse järgmistes projektides:

- Räpina AK taimeprojekt “Maasikasõbrad 2023”
- Kasvades oma toiduga
- GeenEduLarp curriculum – rohelised tegevused koolis, kasutades harivat päris elus rollimängu EduLARP (Peipsi Koostöö Keskus, õpetajad 26.-30. apr Poolas Lublinis koolitusel, sügisel GeenEduLarp õppekava testimine)
- Kliimateadlikus koolist ühiskonda
- Väraska Gümnaasiumi õpilaste õppekäigud (KIK, sept – juuni 2023, sept 23 – juuni 24, 1.-9. kl)
- Erasmus+ õpilasvahetusprojekt: Saksamaa Christoph Graupner Gymnasiumi ja Väraska G õpilased (okt 2022 – märts 2023)
- Erasmus+ “Digital Cultural Heritage through 21st Century Skills” (“Digitaalne kultuuripärand läbi 21. sajandi oskuste” (2020 – juuni 2023, III-IV kooliastme õpilased).
- Erasmus+ “STOP” ehk “STOP – Stop, Take a breath, Observe, Proceed” (2021-2023, I-II kooliastme õpetajad)
- Majandusõpetus ja õpilasfirmade tegevus Setomaa koolides 2022-2023 õa (Setomaa arenguprogramm, Setomaa Liit, okt 2022 – sept 2023)
- Majandusõpetus ja õpilasfirmade tegevus Setomaa koolides 2023-2024 õa (Setomaa arenguprogramm, Setomaa Liit, okt 2023 – sept 2024)
- Lugemisprojekt “Meie väike raamatukogu” (1.-2. kl)
- Lugemisprogramm “Lugemisisu” (1.-4. kl)
- „Noorte Heaks 2022“ (Setomaa Noorsootöö Keskus, Setomaa koolide õpilased, 2022/23 õa)
- Tere, Kevad! (märts – mai, 1.-3. kl)
- „Maailmakodaniku pädevusmudeli rakendamine Planeedi kestlikkuse teemavaldkonnas formaal- ja mitteformaalõppeasutuste koostöös“ (kliimasõbraliku hommikusöögi programm, maailmakohvik, maailmahariduse metoodikate seminar, Peipsi Koostöö Keskus, okt 2023 – mai 2024)

Koolis väärtustatakse tervislikke eluviise, elu- ja looduskeskkonda, õpilaste ning koolimeeskonna vaimset ja füüsilist heaolu.

Koolilõuna valmistamisel kasutatakse mahe toorainet keskmiselt 30% ulatuses (20 – 50 % ökomärgis alates 2020 dets). Jätkatakse Taimse Teisipäeva kooliprogrammiga, et suurendada tervisliku ja maitsva taimse toidu osakaalu koolilõuna menüüs, toetada õpilaste tervislikke toitumisharjumusi ning suurendada õpilaste teadlikkust nende toiduvalikute mõjust keskkonnale. Kool sai Taimne Teisipäev tänukirja juunis 2023, tunnustus aktiivse panustamise eest keskkonnasõbralikuma ja tervislikuma toidulaua kujundamise. Tegeletakse toidujäätmete ja toidukao vältimise ja vähendamisega. Kooli sööklasse loodi 2023 aasta sügisel iseteenindusvõimalused. Soetati marmiit koos vajalike lisadega (liugurid, pannid), 3 töölauda toidu (salativalik, leib/sai) ja joogi (piim/vesi jmt) serveerimiseks. Õpilaste teadlikkuse tõstmine – nt PrykkArt näitus toidust & toidu raiskamisest (nov – dets 2023), igapäevane jäätmete kaalumine (statistika), Mini Negavati videokonkursi võidukarika viivad koju Iisaku ja Väraska Gümnaasium, 6. kl õpilaste mini Negavatt 2023 konkursivideo.

Õuesõppeklassi paviljoni ehitamiseks tehti ettevalmistavaid tegevusi, klassiruumides tehti sanitaarremonti (eesti k, 3. kl), kooli park-metsa korrastati õuesõppetundide läbiviimiseks. Soetati tehnoloogiklassi 2 uut puidutööpinkki ja puutööks vajalike tööriistu ning seadmeid. Koostöös piirkonna asutuste ja ettevõtetega viidi läbi ujumistunde Värskas Veekeskuses, osaleti Setomaa muuseumide õppeprogrammides, käidi õppekäigudel ettevõtetes ning osaleti Setomaa koolide õpilaste ja õpetajate koostööpäeval.

Toimusid lastevanemate üldkoosolek ja klasside koosolekud. Lastevanemate esinadajad osalevad hoolekogu töös. Samuti osalevad lastevanemad traditsioonilistel sündmustel, nt algklasside perepäev, Playback show, koolilaadad (jõulud, sõbrapäev), õppekäikudel ja kampaaniates, nt küünlaümbriste kogumine. Toimib Värskas lastevanemate kogu FB grupp.

Mikitamäe Kool:

2023. aastal ehitati Mikitamäe Kooli õuealale madalseiklusrada, mida saavad kasutada erinevas vanuses lapsed alates 3-ndast eluaastast. Lastealalapsed kasutavad rada järelevalve all, suuremad õpilased iseseisvalt nii vahetundide ajal kui pikapäevarühmas olles.

Õpilaste loovtöö raames valmisid tehnoloogiaõpetuse tundides erinevat liiki jäätmete sorteerimise kastid, mis on kasutusel koolimajas.

Riik eraldas eesti keele kui teise keele õppeks Mikitamäe Koolile lisaraha, et toetada muukeelseid õpilasi eesti keele omandamisel.

Mikitamäe Kool soetas Setomaa Kultuuriprogrammist saadud toetusega poiste rahvarõivaste juurde säärised.

Lastevanemad osalevad aktiivselt kooli ning lasteaia hoolekogu töös. PRIA osalise rahalise toe abiga rajas Mikitamäe koolipere koos kogukonnaga elurikkuse hoidmise talgutel maheõunapuu ja -marjaaia.

Mikitamäe Koolis lõppes ELVES projekt ning projektis osalejate poolt valmisid aktiivõppeprogrammid matemaatika õpetamiseks I kooliastmele.

Meremäe Kool:

Meremäe Koolis on tõusnud kvalifikatsiooniga õpetajate arv - üks õpetaja taotles ja sai õpetajakutse. Obinitsa lasteaiarühma soetati uus nõudepesumasin. Lapsevanemad osalevad aktiivselt lasteaiarühmade talgutel (mänguväljakute korrastamine nii Meremäel kui Obinitsas, mudaköögi ehitus Obinitsas). Kogukond toetab kooli aktiivselt - sokidisko korraldamine kooli toetuseks. Mahetooraine osakaal koolitoidus on stabiilselt üle 20%.

Noorsootöö, noortekeskused

Strateegiline eesmärk:

Setomaa noortele on loodud eeldused, et noortest sirguksid loovad, tegusad, hoolivad, ettevõtlikud ühiskonna liikmed.

Alameesmärgid

- Valla noorte hulgast võrsub kohalikke juhte ja eestvedajaid – passiivsete noorte arv väheneb, suureneb noorte kodanikuaktiivsus.
- Kõik noortekeskused on noorte hulgas populaarsed. Noortekeskustes pakutavate tegevuste rahulolu kasvab.

- Erivajadustega, sh käitumisraskustega lapsed ja noori, aktsepteeritakse, märgatakse ja toetatakse.

Tegevused ja tulemused:

Setomaa valla noortevaldkonna tegevust veab eest ühendasutus Setomaa Noorsootöö Keskus, mille alla kuuluvad kõik eelnevalt Setomaa vallas tegutsenud avatud noortekeskused ja noortetuba. Keskuses töötavad kolm täiskohaga noorsootööspetsialisti, kes tegutsevad üheaegselt nii huvijuhtidena koolis kui ka noorsootöötajatena noortekeskustes. Noorsootööspetsialistid loovad oma tegevusi planeerides tingimused selleks, et noortel tekiks tahe seada eesmärged, algatada ning viia ellu oma ideid. 2023. aastal toimusid noortekeskustes erinevad üritused ja väljasõidud: väljasõit Kütiorgu, sõbrapäeva ja vastlapäeva tähistamine, Obinita perepäeval osalemine, matkapäevad kolmes erinevas piirkonnas, osalemine EANK sünnipäeval, osalemine Võrumaa noortekeskuste suvepäevadel, toimus E-spordiürituste sari, kohtumisõhtud tuntud ja kuulsate inimestega.

Kord kuus toimusid meeskonna koosolekud. Noorsootöökeskuse töötajad ja noored aitasid kaasa erinevate valla ürituste korraldamisel ja läbiviimisel, nt lastekaitsepäeva läbiviimine koostöös Muuseumiga, Seto Kuningriigi latsipäeva korraldamine. Toimus erinevaid õpitubasid ja konverentse ning esimest korda viidi läbi võrgupidu Värskas kultuurimajas. Ühistegevusi toimus ka õues, näiteks istutati suvelilli. Ka 2023 aastal osalesid noored Setomaa õpilasmalevas.

Setomaa noorte tahe ise tegutseda ja luua on suur. Setomaa valla noor Gerd Palok tunnustati Võrumaa aasta nooreks.

*Huviharidus ja huvitegevus***Strateegiline eesmärk:**

Setomaa vald on õppiv kogukond, kus nii lapsed, noored kui ka täiskasvanud tegelevad enese täiendamise ja arendamisega.

Alameesmärgid:

- Igal noorel on võimalus tegeleda endale sobiva huvialaga ning osaleda kollektiivsetes huvitegevustes (laulukoorid, tantsutrupid, spordivõistkonnad).
- Olemasolevad huvihariduse ja huvitegevuse võimalused on kaardistatud ja huvitegevus on mitmekesine.

Tegevused ja tulemused:

2023. aasta huvihariduse ja huvitegevuse kava planeerimisel, koostamisel ja muutmisel lähtuti noorte huvidest ja vajadustest. Selle tulemusel oli huviringide ja huvitegevuse valik mitmekesine ning noorte huvisid ja vajadusi arvestav. Noorte osalemist huvihariduses ja huvitegevuses toetatakse kohatasude, osalustasude (võistlused, laagrid) ja transpordikulu hüvitamise kaudu.

Setomaa valla lastel ja noortel on võimalus osaleda Setomaa valla üldhariduskoolides toimuvates huviringides, Setomaa Noorsootöö Keskuse poolt korraldatavates huvitegevuses

ringides (näiteks ujumine) ja lisaks omandada huviharidust Setomaa Muusikakoolis, mis tegutseb nii Värskas, Mikitamäel kui ka Meremäel.

Info huvitegevuse võimaluste kohta on kättesaadav Setomaa valla kodulehel ja Setomaa koolide kodulehel.

Seto keele ja kultuuri õpe

Strateegiline eesmärk:

Seto keele ja kultuuri õpe on efektiivne, koordineeritud ja tulemuslik.

Tegevused ja tulemused:

Värskas Gümnaasiumis, Mikitamäe Koolis ja Meremäe Koolis toimusid pärimusõppe tunnid igas kooliastmes. Kokku kolmes Setomaa koolis tegutses 10 õppegruupi, mis teeb kokku 350 pärimusõppe ainetundi aastas. Lisaks tegutses Värskas Lasteaias setokeelne õuesõpperühm, kus õpetajad räägivad lastega ja omavahel üksnes seto keeles. Seto keel, laul ja pillimäng, toidukultuur, mustrid ja kombid, samuti kodukoha loodus, on selle rühma igapäevaelu loomulik osa. Õuesõpperühma tegevustesse on iganädalaselt kaasatud ka kultuurikandjatest kogukonnaliikmed, kes lastega elulisi tegevusi tehes (nt käsitöö, söögitegemine, laul, tants, talutööd, korilus vms) neile kodukohale omast kultuuri loomulikult viisil edasi annavad.

Ülevaade 2023. aastal tehtud investeeringutest

	<i>Tegevusala nimetus</i>	<i>Investeeringu nimetus</i>	<i>Investeeringute kava</i>	<i>Eelarve 2023</i>	<i>Täitmine 2023</i>
01112	<i>Vallavalitsus</i>		15 000	66 834	16 823
		Osaluste soetus	0	50 834	833
		Maa ost Obinitsa külas, Kesk tn 25	0	7 000	7 000
		Teeninduspunktide ruumilise baasi arendamine, inventari soetamine	7 000	9 000	8 990
		Valla garaažide renoveerimine	8 000	0	0
03200	<i>Päästeteenused</i>		6 000	7 580	6 616
		Tuletõrje veevõtukohtade korrastamine	6 000	7 580	6 616
04210	<i>Maakorraldus</i>		3 000	3 000	950
		Vallateede munitsipaliseerimine	3 000	3 000	950
04510	<i>Valla teede ja tänavate korrashoid</i>		42 385	43 067	43 067
		Valla teede ehitus, kergliiklusteede rajamine	42 385	43 067	43 067
04730	<i>Turism</i>		74 925	86 736	86 735

		Meremäe vaatetorni ala arendamine	0	2 630	2 629
		Beresje väikesadama arendamine I etapp	62 925	84 106	84 106
		Randumissildade ja paatide vettelaskmise kohtade ehitus	6 000	0	0
		Matkaradade ehitamine ja parendamine	6 000	0	0
04740	<i>Üldmajanduslikud arendusprojektid</i>		26 563	56 584	56 590
		Arendusprojektid	16 000	0	0
		Põhjalaagri projekt	0	3 890	3 890
		Obinitsa mahekeskuse ehitusprojekt. Eskiis	0	34 782	34 649
		Setomaa valla soojamajanduse arengukava koostamine	0	4 860	4 860
		Setomaa valla ÜVK arengukava koostamine	2 563	2 563	2 563
		Detailplaneeringu koostamine	8 000	10 489	10 488
06100	<i>Elamumajanduse arendamine</i>		59 790	59 790	59 790
		Munitsipaalkorterite remont	59 790	59 790	59 790
06605	<i>Muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus</i>		13 000	13 000	13 044
		Kalmistute korrastamine	13 000	13 000	13 044
08102	<i>Sporditegevus</i>	Terviseradade ja spordiväljakute arendamine, spordiinventari soetamine ning Värskas Tervisespordi- keskuse arendamine	12 000	12 000	12 000
08202	<i>Setomaa Kultuurikeskus</i>		191 445	202 816	202 816
		Värskas laululava ehitamine	182 836	188 934	188 934
		Obinitsa Külakeskuses tegevuste mitmekesistamine läbi laepaneelide paigaldamise	8 609	8 609	8 609
		Luhamaa külamaja laepaneelide paigaldamine	0	5 273	5 273
08203	<i>Setomaa Muuseum</i>		22 000	12 000	4 870
		Värskas Talumuuseumi arendamine	7 000	7 000	0

		Seto Tsäimaja rekonstrueerimine (katus, küttesüsteem)	15 000	5 000	4 870
09110	Värskas Lasteaed	Värskas lasteaia investeeringud	10 000	10 000	9 690
09212	Värskas Gümnaasium	Värskas Gümnaasiumi investeeringud	13 000	43 000	3 000
09212	Meremäe Kool	Meremäe Kooli investeeringud	3 000	3 000	0
09212	Mikitamäe Kool	Mikitamäe Kooli investeeringud	13 000	13 000	13 000
	Põhivara soetus kokku		505 108	632 407	528 991

7. Ülevaade valitseva ja olulise mõju all olevate äriühingute, sihtasutuste ja mittetulundusühingute kohta

Vallale kuulub osalus alljärgnevates äriühingutes:

- OÜ Setomaa Haldus, mis tegeleb valla kütte-, vee- ja kanalisatsioonimajandusega (Setomaa vallale kuulub 100 %)
- AS Värskas Veekeskus (lihtaktsiad 344 tk summas 26 791 eurot)
- AS Räpina Haigla (A-aktsiad 100 tk summas 640 eurot)
- OÜ Saatse Pansionaat (osalus 20%)
- OÜ Setomaa Perearst (Setomaa vallale kuulub 100 %)
- OÜ Aiasaaduste väärinduskeskus (Setomaa vallale kuulub 33,33 %)

Setomaa vald osales järgmistes omavalitsusliitudes, organisatsioonides, sihtasutustes ja MTÜ-des:

- Võrumaa Omavalitsuste Liit – Võrumaa OL;
- Eesti Linnade ja Valdade Liit – ELVL;
- Setomaa Liit MTÜ – SL;
- SA Võrumaa Arenduskeskus – VAK;
- MTÜ Setomaa Turism;
- MTÜ Piiriveere Liider;
- MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu
- Kagu Ühistranspordikeskus MTÜ

8. Ülevaade sisekontrollisüsteemist ja tegevustest siseauditi korraldamisel

Setomaa vallavolikogu kehtestas 2023. aastal 19 määrust ja võttis vastu 29 otsust, mis reguleerivad valla õiguslikku alust.

Vallavalitsuse liikmete ja ametnike töökorraldust reguleerivad ametijuhendid, mida on muutumas ajas ja vajadusel muudetud. Asjaajamine on dokumenteeritud ja kasutatakse dokumendihaldustarkvara Amphora. Valla koduleheküljel on pidevas muutumises ja täiendamises.

Setomaa Vallavalitsuse tegevust reguleerivad erinevad eeskirjad ja korrad, näiteks Setomaa valla finantsjuhtimise kord, Setomaa Vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskiri, Setomaa

valla hankekord, Setomaa vallavara valitsemise kord, ametiautode ametisõitudeks kasutamise kord jms. Vallavalitsuse tegevust kontrollib vallavolikogu revisjonikomisjon, eraldi sisekontrollisüsteemi välja töötatud ei ole.

Ametnike teadlikkuse tõstmiseks läbivad ametnikud aastas erinevaid koolitusi, nii erialaseid, kui ka üldiseid, mis hoiab ära ametnike korruptiivse teo teket. Samuti toimub pidev informeerimine erinevate seaduste muutustest. Valla varad inventeeritakse üks kord aastas.

Vallavolikogu revisjonikomisjonil on kinnitatud töökava ja komisjoni töökava raames ehk läbiviidava sisekontrollisüsteemi korras kontrollitakse konsolideerimisgrupi üksuste struktuuri, juhtkonna suhtumist, kehtivaid protseduure jt meetmeid, mis annavad mõistliku kindlustunde, et:

- üksuste tegevus on seaduspärane;
- üksuste varad on kaitstud raiskamise, ebasihipärase kasutamise, pettuste ja ebakompetentsest juhtimisest jms tingitud kahju eest;
- üksuste tegevus on säästlik, tõhus ja mõjus ning on tagatud teenuste kõrge kvaliteet;
- üksuste tegevust kajastav juhtimis- ja finantsinformatsioon on usaldusväärne, tõene ja õigeaegne.

Tõhusat sisekontrollisüsteemi iseloomustavad asutusesiseste protseduurireeglite olemasolu ja nende täitmine ning täitmise jälgimine, organisatsioonikultuuri arendamine, töötajate professionaalsus, kohustuste lahusus asutuse funktsioonide täitmisel, tehingute dokumenteerimine ja autoriseerimine ning järelevalve toimimine. Samuti on täiendatud käitumisreeglistikku Setomaa valla põhimääruses vallavanema osas, kus korruptsioonivastases seaduses sätestatud juhtudel, kui vallavanem taandab ennast vallavalitsuse kollegiaalse otsustuse vastuvõtmisel, siis asendab teda istungil kohalolev vanuselisel vanem vallavalitsuse liige.

KONSOLIDEERIMISGRUPI
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

01.01.2023-31.12.2023

KONSOLIDEERITUD BILANSS

Eurodes

	<i>Lisa</i>	31.12.2023	31.12.2022
VARAD			
<i>Käibevara</i>			
Raha	3	472 523	547 750
Nõuded ja ettemaksed			
<i>Maksunõuded</i>	4	291 964	260 913
<i>Muud nõuded ja ettemaksed</i>	5	322 018	706 652
Nõuded ja ettemaksed kokku		613 982	967 565
<i>Käibevara kokku</i>		1 086 505	1 515 315
<i>Põhivara</i>			
Osalused sidusettevõtjates	6	14 870	12 517
Finantsinvesteeringud	7	30 122	29 976
Kinnisvarainvesteeringud	8	143 495	106 110
Materiaalne põhivara	9	10 048 276	10 553 746
Immateriaalne põhivara	10	87 775	94 664
Bioloogilised varad	11	24 404	24 404
<i>Põhivara kokku</i>		10 348 942	10 821 417
VARAD kokku		11 435 447	12 336 732
KOHUSTISED JA NETOVARA			
<i>Kohustised</i>			
<i>Lühiajalised kohustised</i>			
Laenukohustised	13	508 094	490 549
Võlad ja ettemaksed			
Võlad tarnijatele		309 130	239 498
Võlad töövõtjatele		113 714	95 626
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	12	188 898	606 093
Võlad ja ettemaksed kokku		611 742	941 217
<i>Lühiajalised kohustised kokku</i>		1 119 835	1 431 766
<i>Pikaajalised kohustised</i>			
Laenukohustised	13	2 908 435	2 922 285
<i>Pikaajalised kohustised kokku</i>		2 908 435	2 922 285
Kohustised kokku		4 028 270	4 354 051
Netovara			
<i>Aruandekohustuslase omanikele kuuluv netovara</i>			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem		7 982 681	8 443 752
Korrigeerimine		3	0
Põhivara ümberhindlus		2 350	3 750
Aruandeaasta tulem		-577 857	-464 821
Netovara kokku		7 407 177	7 982 681
KOHUSTISED JA NETOVARA kokku		11 435 447	12 336 732

**KONSOLIDEERITUD
TULEMIARUANNE**

Eurodes	<i>Lisa</i>	2023	2022
Tegevustulud			
Maksutulud	4	3 080 416	2 846 830
Kaupade ja teenuste müük	15	1 128 376	1 038 220
Saadud toetused	14	3 414 974	4 819 449
Muud tegevustulud	16	77 995	81 763
Tegevustulud kokku		7 701 761	8 786 262
Tegevuskulud			
Antud toetused	19	-511 097	-2 291 552
Majandamiskulud	18	-2 037 049	-2 038 876
Tööjõukulud	17	-3 982 250	-3 487 057
Muud tegevuskulud	20	-330 033	-495 615
Põhivara amortisatsioon ja ümberrhindlus	8,9,10	-1 286 941	-898 376
Tegevuskulud kokku		-8 147 370	-9 211 476
Tegevustulem		-445 609	-425 214
Finantstulud ja -kulud			
Intressikulud	13	-140 266	-44 357
Tulem osalustelt	6	1 520	1 370
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	3,7	6 492	3 380
Muud finantstulud		6	0
Finantstulud ja -kulud kokku		-132 248	-39 607
Aruandeperioodi tulem		-577 857	-464 821

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

Eurodes

	<i>Lisa</i>	2 023	2022
Rahavood põhitegevusest			
Tegevustulem		-445 609	-425 214
Korrigeerimised			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	8,9,10	1 286 941	898 376
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	20	84 834	248 150
Saadud toetused põhivara sihtfinantseerimiseks	14	-647 495	-674 773
Kasum põhivara müügist		-48 754	-31 381
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	19	131 594	169 440
<i>Kokku korrigeeritud tegevustulem</i>		<i>361 511</i>	<i>184 598</i>
Käibevarade netomuutus		37 040	-73 701
Kohustiste netomuutus		-63 313	4 435
Kokku rahavood põhitegevusest		335 238	115 332
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud põhivara soetamisel		-831 560	-1 473 720
Laekunud põhivara müügist		50 294	34 329
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		909 014	-1 173 991
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks		-407 164	1 626 147
Tasutud osaluste soetamisel		-833	0
Laekunud dividendid		1 720	3 440
Laekunud finantstulud		4 635	70
Rahavood investeerimistegevusest kokku		-273 894	-983 725
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekunud laenud	13	478 000	909 500
Laenude tagasimaksed	13	-474 305	-421 529
Tagasi makstud kapitalirendikohustised	13	0	-1 240
Makstud intressid ja muud finantskulud	13	-140 266	-44 357
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-136 571	442 374
Puhas rahavoog		-75 227	-426 019
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	3	547 750	973 769
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-75 227	-426 019
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	3	472 523	547 750

**KONSOLIDEERITUD
NETOVARA MUUTUSTE
ARUANNE**
Eurodes

	Kokku Netovara
Saldo seisuga 31.12.2021	8 443 752
Põhivara ümberhindlus	3 750
Aruandeperioodi tulem	-464 821
Saldo seisuga 31.12.2022	7 982 681
Põhivara ümberhindlus	2 350
Korrigeerimine	3
Aruandeperioodi tulem	-577 857
Saldo seisuga 31.12.2023	7 407 177

EELARVE TÄITMISE ARUANNE

Eurodes

			2023	2023	2023	2023
			Eelarve (esialgne)	Muuda- tused	Eelarve (lõplik)	Täitmine
		PÕHITEGEVUSE TULUD KOKKU	6 588 570	331 756	6 920 326	6 849 361
30		<i>Maksutulud</i>	3 057 504	0	3 057 504	3 080 416
3000		Füüsilise isiku tulumaks	2 877 900	0	2 877 900	2 901 766
3030		Maamaks	179 604	0	179 604	178 650
32		<i>Tulud kaupade ja teenuste müügist</i>	1 012 148	44 449	1 056 597	974 716
35		<i>Saadavad toetused tegevuskuludeks</i>	2 436 918	287 307	2 724 225	2 764 988
3520		Tasandusfond	589 511	-812	588 699	588 699
3520		Toetusfond	1 673 498	42 693	1 716 191	1 716 191
3500		Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	47 309	262 243	309 552	319 294
352		Mittesihtotstarbelised toetused	126 600	-16 817	109 783	140 804
38		<i>Muud tegevustulud</i>	82 000	0	82 000	29 241
3825		Tulu loodusressursside kasutamisest	82 000	0	82 000	29 241
		PÕHITEGEVUSE KULUD KOKKU	-6 504 852	-370 452	-6 875 304	-6 502 143
40,41	4500,45	<i>Antavad toetused tegevuskuludeks</i>	-315 080	-87 851	-402 931	-379 502
413		Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-206 293	-87 155	-293 448	-255 853
4500		Sihtotstarbelised toetused tegevuskuludeks	-9 560	0	-9 560	-24 341
452		Mittesihtotstarbelised toetused	-99 227	-696	-99 923	-99 308
		<i>Muud tegevuskulud</i>	-6 189 772	-282 601	-6 472 373	-6 122 641
50		Personalikulud	-3 973 079	-10 728	-3 983 807	-3 832 435
55		Majandamiskulud	-2 160 031	-303 377	-2 463 408	-2 284 937
60		Muud kulud	-56 662	31 504	-25 158	-5 269
		PÕHITEGEVUSE TULEM	83 718	-38 696	45 022	347 218
		INVESTEERIMISTEgevus KOKKU	-730 069	257 414	-472 655	-376 341
381		Põhivara müük (+)	10 000	30 550	40 550	46 169
15		Põhivara soetus (-)	-1 340 318	758 745	-581 573	-528 158
3502		Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine (+)	958 020	-513 236	444 784	372 010

4502		Põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine (-)	-226 422	36 637	-189 785	-131 594
1501		Osaluste soetus (-)	0	-50 834	-50 834	-833
382		Finantstulud (+)	50	4 420	4 470	6 331
65		Finantskulud (-)	-131 399	-8 868	-140 267	-140 266
		EELARVE TULEM	-646 351	218 718	-427 633	-29 123
		FINANTSEERIMISTEGEVUS	206 041	-218 718	-12 677	3 695
20.5		Kohustuste võtmine (+)	710 455	-232 407	478 048	478 000
20.6		Kohustuste tasumine (-)	-504 414	13 689	-490 725	-474 305
1001		LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-440 310	0	-440 310	-23 869
		Nõuete ja kohustuste saldo muutus				1 559

					2023	2023	2023	2023
					Eelarve (esialgne)	Muuda- tused	Eelarve (lõplik)	Täitmine
	PÕHITEGEVUSE JA INVESTEERIMISTEGEVUSE JAOTUS TEGEVUSALADE JÄRGI				8 202 991	-365 228	7 837 763	7 302 994
01	Üldised valitsussektori teenused				1 198 328	24 983	1 223 311	1 149 585
01	1	1	1	Volikogu	90 734	0	90 734	79 580
01	1	1	2	Vallavalitsus	855 491	48 715	904 206	841 635
01	1	1	4	Reservfond	32 600	-32 600	0	0
01	6	0	0	Liikmemaksud	75 215	0	75 215	75 215
01	6	0	0	Valimised	12 889	0	12 889	12 889
01	7	0	0	Laenude ,liisingute intress	131 399	8 868	140 267	140 266
03	Avalik kord ja julgeolek				28 470	0	28 470	25 344
03	2	0	0	Päästeteenistus	28 470	0	28 470	25 344
04	Majandus				370 420	204 263	574 683	582 468
04	2	1	0	Põllumajandus	3 360	105	3 465	2 134
04	5	1	0	Valla teede hooldus	95 349	0	95 349	95 305
04	5	1	0	Lumetõrje	111 078	85 249	196 327	196 327
04	5	1	0	Valla teede remont ja ehitus	42 385	682	43 067	43 067
04	7	3	0	MTÜ Setomaa Turism	6 760	0	6 760	4 260
04	7	3	0	Matkarajad	76 925	22 520	99 445	94 211
04	7	4	0	Planeeringud	11 063	2 489	13 552	13 387
04	7	4	0	Arendusprojektid	17 500	93 218	110 718	127 809
04	9	0	0	Muu majandus	6 000	0	6 000	5 968
05	Keskkonnakaitse				2 095	0	2 095	1 767
05	1	0	0	Jäätmejaam	2 095	0	2 095	1 767
06	Elamu- ja konnaal-majandus				424 649	31 275	455 924	388 219

06	1	0	0		Korterid	44 050	65 865	109 915	109 553
06	1	0	0		Noored Setomaale programm	77 944	-15 117	62 827	49 296
06	1	0	0		Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete programm	56 008	-15 000	41 008	31 998
06	3	0	0		Hajaasustuse programm	64 970	-4 940	60 030	21 075
06	4	0	0		Tänavavalgustus	16 350	0	16 350	14 026
06	6	0	5		Kalmistud, heakord	165 327	467	165 794	162 271
07	Tervishoid					8 925	0	8 925	8 116
07	6	0	0		Muu tervishoid	8 925	0	8 925	8 116
08	Vabaaeg, kultuur ja religioon					1 468 318	119 217	1 587 535	1 495 623
08	1	0	2		Spordiüritused	30 165	4 559	34 724	31 617
08	1	0	2		Tervisespordikeskus	11 550	6 000	17 550	17 550
08	1	0	7		Setomaa Noorsootöö Keskus	127 882	24 733	152 615	133 020
08	1	0	9		Vaba aja tegevused	22 810	0	22 810	20 462
08	1	0	9		Koostöö	2 500	0	2 500	2 498
08	1	0	9		Seto Kuningriik	30 000	14 416	44 416	44 393
08	1	0	9		Külavanemad	4 000	0	4 000	1 935
08	1	0	9		A.Vabarna omakult.preemia	3 000	0	3 000	2 958
08	1	0	9		Taarka omakultuuri preemia	1 750	0	1 750	1 750
08	1	0	9		Euroopa Kultuuripealinn 2024	6 560	0	6 560	6 498
08	1	0	9		MTÜ-de tegevustoetused	14 000	0	14 000	13 907
08	2	0	1		Setomaa Vallaraamatukogu	172 997	8 396	181 393	179 508
08	2	0	2		Setomaa Kultuurikeskus	357 533	15 571	373 104	367 792
08	2	0	2		Sibula- ja kalalaat	28 000	-3 600	24 400	23 485
08	2	0	3		Seto Talumuuseum	641 431	47 967	689 398	635 022
08	3	0	0		Valla leht, meened	8 640	1 175	9 815	9 060
08	4	0	0		Religiooni- ja muud ühiskonnateenused	5 000	0	5 000	3 668
08	4	0	0		Luhamaa Kirik	500	0	500	500
09	Haridus					3 745 097	-809 568	2 935 529	2 787 925
09	1	1	0		Lasteaiateenus teistelt KOVIDelt	79 418	7 968	87 386	87 386
09	1	1	0		Värska Lasteaed	474 078	2 715	476 793	433 647
09	1	1	0		Meremäe Kool (lasteaed)	86 875	-4 959	81 916	81 394
09	1	1	0		Meremäe Kool (Obinitsa lasteaed)	70 602	5 229	75 831	75 570

09	1	1	0	Mikitamäe Kool (lasteaed)	68 841	1 000	69 841	63 039
09	2	1	2	Koolitusteenus teistelt KOVIDelt	43 662	6 625	50 287	50 287
09	2	1	2	Pärimuskultuur	6 600	0	6 600	6 600
09	2	1	2	Värska Gümnaasium (PK)	417 114	8 788	425 902	421 620
09	2	1	2	Värska Gümnaasium (vald)	1 198 892	-854 147	344 745	293 026
09	2	1	2	Meremäe Kool	421 338	4 368	425 706	419 590
09	2	1	2	Mikitamäe Kool	412 117	11 245	423 362	412 405
09	2	1	3	Värska Gümnaasium (G)	107 817	500	108 317	105 241
09	5	1	0	Setomaa Muusikakool	147 052	0	147 052	144 292
09	5	1	0	Huvitegevus	102 303	0	102 303	96 670
09	6	0	0	Koolitransport	27 100	0	27 100	25 437
09	6	0	1	Koolitoit	81 288	1 100	82 388	71 721
10	Sotsiaalne kaitse				956 689	64 602	1 021 291	863 947
10	1	2	0	Hooldekodud	60 000	-60 000	0	0
10	1	2	1	Hooldajatoetus	15 184	-4 000	11 184	5 649
10	1	2	1	Raske ja sügava puudega lastele abi osutamise toetus	1 192	0	1 192	798
10	1	2	1	Puuetega inimeste üritused	1 000	0	1 000	0
10	2	0	0	Setomaa Hooldekodu	422 980	13 596	436 576	419 106
10	2	0	0	Muud Hooldekodud	0	113 032	113 032	113 032
10	2	0	1	Avahooldus	92 282	0	92 282	90 702
10	2	0	1	Pensionäride selts	3 200	0	3 200	3 190
10	4	0	0	Asenduskodud	82 431	5 481	87 912	34 262
10	4	0	2	Perede toetused	41 292	-3 828	37 464	34 940
10	7	0	1	Toimetulekutoetus	130 250	9 456	139 706	119 040
10	7	0	2	Sotsiaaltoetused	17 200	373	17 573	8 022
10	9	0	0	Muu sotsiaalne kaitse	89 678	-9 508	80 170	35 206

Muud näitajad	Aasta alguse seisuga	Võlakohustused	3 412 834	0	3 412 834	3 842 109
		Likviidsed varad	441 278	0	441 278	441 278
	Aasta lõpu seisuga	Võlakohustused	3 618 878	-218 721	3 400 157	3 486 721
		Likviidsed varad	968	0	968	417 409

Eelarve täitmise aruanne on koostatud vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ning vastab oma koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele (vt lisa 23). Aruanne on koostatud

tekkepõhisel printsiibil, kuna see sisaldab mõningaid erinevaid arvestuspõhimõtteid, siis ei ole kõik read konsolideerimata finantsaruannetega üks-ühele võrreldavad (vt lisa 1). Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa nr 25.

Lisa 1

RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE KOOSTAMISEL KASUTATUD ARVESTUSPÕHIMÕTTED

Käesolev Setomaa Vallavalitsuse raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Selle põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seaduses, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antud juhendid (RTJ) ning Avaliku sektori finantsarvestuse- ja aruandluse juhend. Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud 01.01.2023-31.12.2023 aruandeperioodi kohta.

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes soetusmaksumuse printsiibist .

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruanne ja eelarve täitmise aruanne on koostatud eurodes. Eelarve täitmise aruanne on koostatud tekkepõhiselt vallavalitsuse haldusala kohta.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevateks üksusteks (vt lisa 2) on OÜ Setomaa Haldus ja Setomaa Perearst OÜ, milles Setomaa Vallavalitsus omab mõjuvõimu määrata investeringuobjekti finants- ja tegevuspoliitikat. Setomaa Vallavalitsuse osalus eelpool nimetatud osaühingutes on 100%. Valitseva mõju all oleva üksuse tegevus kajastub konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes alates valitseva mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni. Valitseva mõju all oleva üksuse soetamist kajastatakse ostumeetodil. Valitseva mõju all oleva üksuse finantsnäitajad on konsolideeritud rida-realt. Grupisesed nõuded, kohustused, tulud ja kulud on elimineeritud.

Setomaa Vallavalitsuse konsolideerimata aruandes (vt lisa 24) on osalus valitseva mõju all olevas üksuses kajastatud tuletatud soetusmaksumuses.

Osalusi sidusettevõtjates, kelle juhtimises osaletakse alla 20%-lise hääleõigusega kajastatakse konsolideerimata aruannetes tuletatud soetusmaksumuses. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Osalusi sidusettevõtjates, kelle juhtimises osaletakse 20%-lise hääleõigusega kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Varade ja kohustiste jaotus lühi- ja pikaajalisteks

Varad ja kohustised on bilansis jaotatud lühi- ja pikaajalisteks lähtudes sellest, kas vara või kohustise eeldatav valdamine kestab kuni ühe aasta või kauem bilansikuupäevast arvestatuna.

Raha ja raha lähendid

Bilansis kajastatakse raha ja pangakontode kirjel kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Finantsinvesteeringud

Muude pikaajaliste finantsinvesteeringutena kajastatakse aktsiaid ja osi, millest grupp omab alla 20%. Pikaajalisi finantsinvesteeringuid, mis on tehtud avalikku sektorisse kuuluvatesse äriühingutesse koostöös teiste kohalike omavalitsuste üksustega kajastatakse sarnaselt olulise mõju all olevate osalustega. Konsolideerimata aruannetes kajastatakse neid soetusmaksumuse meetodil ja konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil. Pikaajalisi finantsinvesteeringuid, mis on tehtud avaliku sektorisse mitte kuuluvatesse äriühingutesse kajastatakse nii konsolideeritud kui ka konsolideerimata aruannetes soetusmaksumuse meetodil. Finantsinvesteeringute oste ja müüke kajastatakse järjepidevalt tehingupäeval.

Maksu-, lõivu- ja muud nõuded

Maksu-, lõivu- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ning hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Võimaluse korral hinnatakse iga konkreetse kliendi laekumata nõudeid eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded on bilansis tõenäoliselt laekuva summani alla hinnatud. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded on kajastatud aruandeperioodi ebatõenäoliste nõuete kulu vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude kogumiseks. Lootusetud nõuded on bilansist välja kantud.

Pikaajalisi nõudeid kajastatakse algselt saadaoleva tasu nüüdiseväärtuses, arvestades järgnevatel perioodidel nõudelt intressitulu kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse kinnisvaraobjekte (maad või hooneid), mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõusmise eesmärgil ja mida vallavalitsus ega ükski avaliku sektori üksus ei kasuta oma põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil (soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud allahindlused). Kulumi norm määratakse igale kinnisvarainvesteeringu objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Kulumi normid aastas on 1-10%.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 10000 eurost. Põhivara rekonstrueerimisväljaminekud, mis vastavad materiaalse põhivara mõistele, liidetakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele. Rekonstrueerimisväljaminekute lisamisel hinnatakse vara järelejäänud kasulikku eluiga ja vajadusel reguleeritakse põhivara kulumi normi. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kuludes.

Põhivarasid kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum. Kulumi arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeest.

Kulumi normid aastas on põhivara gruppidele järgmised:

- Hooned 1-15 %
- Rajatised 3-20 %
- Masinad ja seadmed 20-35 %
- Infotehnoloogilised seadmed ja arvutustehnika 10-20 %
- Muu inventar, tööriistad ja sisseseade 20 %

Maad ei amortiseerita.

Ümberhindlus

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuhinda. Objektide korral, millel turuhind puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Bioloogiliste varade arvele võtmiseks kasutati metsamaterjali keskmist hinda. Maa arvelevõtmiseks kasutatakse maksustamishinda.

2023 aastal on ümberhindlusena kajastatud munitsipaliseeritud maade arvelevõtmine.

Bioloogilised varad

Bioloogiliste varadena kajastatakse kasvava metsa arvelevõtmist. Bioloogilisi varasid kajastatakse õiglases väärtuses. Bioloogilist vara ei amortiseerita. Bioloogiliste varade väärtus ei ole muutunud.

Renditud varad

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustusena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirenti tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku tööea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirenti maksed jagatakse kohustust vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi – ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Lühiajalise finantskohustise korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansipäevast.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna või kuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et toetuse saaja vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsüübist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Sihtfinantseerimise kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, mille järgi kajastatakse tulemiaruaandes kompenseeritavat kulu ja saadud toetust mõlemaid eraldi.

Avaliku sektori üksuselt saadud põhivara sihtfinantseerimine kajastatakse koheselt tulus.

Maksude arvestus

Põhivara soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud (näiteks käibemaks, juhul kui ostjaks on mitte-käibemaksukohustuslane) on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Kuna vald omab osalust äriühingus siis toome ära ka ettevõtte tulumaksu arvestamise põhimõtted. Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtete kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustusi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 20/80 netodividendina väljamakstud summalt. 2023 aastal saadi dividendi tulu AS Väraska Veekeskuselt.

Tulude arvestus

Kogutud maksude, lõivude tulu võetakse arvele tekkepõhiselt muudele tulu tekkimist kajastavatele dokumentidele. Toodete müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel. Intressitulu arvestatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel.

Netofinantseerimine vallaeelarvest

Netofinantseerimine valla eelarvest kaetakse eelarvelised kulud ja põhivara soetus vallaeelarve tuludest ja kajastatakse antud-saadud siiretena. Arvestatud tulude üleandmist vallaeelarvesse kajastatakse antud-saadud siiretena. Samuti kajastatakse siiretena Setomaa vallavalitsuse ja hallatavate asutuste vahelisi muid tehinguid (varade, kohustuste, tulude ja kulude vastastikused üleandmised). Vallasisesed tehingud elimineeritakse.

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel on aluseks võetud toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursid.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Setomaa valla volikogu ja valitsuse liikmed ning asutuste juhid, kellele on antud õigus iseseisvalt lepinguid sõlmida, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Käesolevas aastaaruandes on toodud ka võrdlusandmed tegev- ja kõrgema juhtkonnaga seotud isikute ja nendega tehtud tehingute kohta (vt lisa 22).

Eelarve täitmise aruanne

Vastavalt Raamatupidamise seadusele kuulub eelarve täitmise aruanne raamatupidamise aastaaruande koosseisu ja on selle täiendavaks põhiaruandeks. Eelarve koostatakse kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse alusel tekkepõhiselt konsolideerimata kohaliku omavalitsuse kohta. Eelarveosad: põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus, likviidsete varade muutus.

Eelarve täitmise aruandes ei ole kohustuslik esitada võrreldavaid arvnäitajaid eelmise majandusaasta kohta, kuna selle aruande eesmärgiks on võrrelda eelarvet selle tegeliku täitmisega.

Eelarve täitmise aruandes on kasutusel olulised erinevad arvestuspõhimõtted, mistõttu ei ole kõik read konsolideerimata finantsaruannetega üks-ühele võrreldavad:

- 1) põhivara soetamisel tasutud summad kajastatakse eelarve täitmisel kuluna ning põhivara müügist laekunud summad tuluna, amortisatsiooni ja muid põhivaradega tehtud mitterahalisi tehinguid eelarve täitmise aruandes ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna (tekkepõhises aruandes eraldi tulemiaruaude real Muud tegevuskulud).

Lisa 2 Osalused tütaretevõtetes

Nimetus, aasta	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaude näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus		
		Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Neto-varad
OÜ Setomaa Haldus 2023	100	704 241	539 026	165 215	2 610 507	187 737	2 422 770
OÜ Setomaa Haldus 2022	100	602 957	724 144	-121 187	2 296 523	38 991	2 257 532
Setomaa Perearst OÜ 2023	100	0	404	-404	1 166	0	1 166
Setomaa Perearst OÜ 2022	100	0	250	-250	1 570	0	1 570

Setomaa Vallavalitsus omab valitsevat mõju Setomaa Haldus OÜs.

Põhitegevusala: soojusenergia tootmine ja müük, vee- ja kanalisatsiooniteenus, väikemahulised ehitus ja remonditööd, teede ehitus ja remonditööd, kalmistute hooldamine, koolitranspordi teenuse osutamine ning Meremäe Kooli kütmine, transporditeenus ning muud teenused. Statistikaamet klassifitseeris Setomaa Haldus OÜ valitsussektorisse ning alates 01.12.2022 on uus tehingupartneri kood 583301 (kuni 30.11.2022 TP kood 583402).

Setomaa Vallavalitsus omab valitsevat mõju Setomaa Perearst OÜs. Setomaa Vallavolikogu 26. novembri 2020a. otsusega nr 33 asutati äriühing Setomaa Perearst OÜ. Registrinumber 16117299 ning tehinguparteri kood 583404. Asutajaks on Setomaa vald, osakapitali suurus 2 500 eurot. Põhitegevusala: Setomaa valla piirkonnas perearstiteenuse kättesaadavuse korraldamine.

Lisa 3 Raha

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha	7 544	7 966
Arvelduskontod pankades	464 979	539 784
Raha ja selle lähendid kokku	472 523	547 750

Aruandeperioodil saadi arvelduskontodelt 4 629 eurot intressitulu ning võrreldaval perioodil 70 eurot.

Lisa 4 Maksunõuded, maksukohustised ja maksutulud

	Lühiajalised nõuded		Lühiajalised kohustised		Tulud	
	31.12.2023	31.12.2022	2023	2022	2023	2022
Maksud brutosummas						
Tulumaks	284 332	253 881	40 512	37 335	2 901 766	2 668 031
Maamaks	0	0	0	0	178 650	178 799
Käibemaks	0	0	-26 039	2 564	0	0
Sotsiaalmaks	0	0	88 180	80 466	0	0
Töötuskind- lustusmaksed	0	0	5 894	5 330	0	0
Kogumispensionimaksed	0	0	2 649	2 608	0	0
Muud maksude ettemaksed ja võlad	0	0	35	35	0	0
Maksud kokku	284 332	253 881	111 231	128 338	3 080 416	2 846 830
Tulud loodusressursside kasutamisest	7 632	7 032	1 232	888	29 241	50 382
Kokku	291 964	260 913	112 463	129 226	3 109 657	2 897 212

Tulu- ja maamaksu kogub ja kannab edasi Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatistele.

Tulud loodusressursside kasutamisest kogub ja kannab edasi Keskkonnaministeerium, teatise vahendab vastavalt lepingule Maksu- ja Tolliamet.

Tuluna loodusressursside kasutamisest on kajastatud vee erikasutuse tasud summas 5 626 eurot ja kohalike maardlate kaevandamisõiguse tasud summas 23 615 eurot. Võrreldaval perioodil olid vee erikasutuse tasud 25 744 eurot ja kohalike maardlate kaevandamisõiguse tasud 24 638 eurot (vt.lisa 15).

Lisa 5 Muud nõuded ja ettemaksed

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu	40 208	38 804
<i>Brutosummas</i>	41 553	51 929
<i>Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud</i>	-1 345	-13 125
Nõuded toetuste ja siirete eest	157 475	505 895
<i>Saamata sihtfinantseerimine</i>	48 300	99 650
<i>Saamata põhivara sihtfinantseerimine</i>	108 307	384 302
<i>Saamata seadusandlusest tulenevad toetused</i>	868	21 943
Maksude ettemaksed ja nõuded	24 274	13 110
Ettemakstud toetused	99 918	138 923
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	143	9 920
Kokku muud nõuded ja ettemaksed	322 018	706 652

Saamata põhivara sihtfinantseerimise summa (108 307) koosneb projektidega seotud nõuetest: Projekti ER274 „SetoWWTP“ nõue 105 385 eurot; Noored Setomaale projekti tagasinõue 390 eurot; Luhamaa külamaja laepaneelide paigaldamise projekt 2 532 eurot.

Ettemakstud toetused (99 918) on ettemaksed programmidest raha saajatele ja projektipartneritele ning see summa jaguneb järgmiselt: Hajaasustuse programm 43 895 eurot; Noored Setomaale programm 39 470 eurot; Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete programm 24 010 eurot ja projekt „Sport kõigile“ 1 543 eurot.

Lisa 6 Osalused sidusettevõtjates

Nimetus, aasta	Osaluse määr (%)	Tulemiaruaande näitajad			Bilansi näitajad aasta lõpus		
		Tegevus-tulud	Tegevus-Kulud	Tulem	Varad	Kohus-tised	Neto-Varad
OÜ Saatse Pansionaat	20						
2023		26 529	18 930	7 599	449 210	379 028	70 182
2022		25 801	18 953	6 848	467 611	405 028	62 583

Värskas Vallavolikogu 20.12.2007 otsusega nr 1-2/47 asutati OÜ Saatse Pansionaat, mille põhitegevusalaks on ööpäevaringse hooldusteenuse osutamine. Osahingul on kaks osanikku: Värskas vald, kellele kuulub 1/3 osadest ja AS Värskas Sanatoorium, kellele kuulub 2/3 osadest. Värskas vald tasus oma osade eest mitterahalise sissemaksuga, milleks oli kinnistu ning sellel paiknevad hooned (endise Saatse Põhikooli hooned). Mitterahalise sissemaksu suuruseks oli 36 430 eurot. OÜ Saatse Pansionaat põhikiri kinnitati 12.01.2008 ja 20.03.2008 kanti äriregistrisse. OÜ Saatse Pansionaat registrikood 11478420 ning tehingupartneri kood 583 601.

2013 a osanike koosolekul muudeti osakapitali suurust ning osalust. 20% osakapitalist kuulub Setomaa Vallavalitsusele s.o. 898 eurot ja 80% AS Värskas Sanatooriumile.

Setomaa Vallavolikogu 02.08.2023 otsusega nr 18 otsustati osaleda OÜ Aiasaaduste väärinduskeskuses. Osahingul on kolm osanikku: Setomaa Vallavalitsus, OÜ Kagureis ja TÜ Seto Aiad. Setomaa Vallavalitsuse osalus osahingus on 33,33% ning osamaks 833 eurot. OÜ Aiasaaduste väärinduskeskuse põhikiri kinnitati 07.08.2023 ja kanti äriregistrisse. OÜ Aiasaaduste väärinduskeskus registrikood 16792233 ning tehingupartneri kood 583 602.

Osaluste bilansiline väärtus ja liikumised

	Jääk perioodi alguses 01.01.2023	Soetatud (soetus-maksu-muses)	Saadud dividendid	Müüdid (müügi-hinnas)	Kasum/ - kahjum müügist	Kasum/ kahjum kapitali-osalusest	Jääk perioodi lõpus 31.12.2023
OÜ Saatse Pansionaat 2023	12 517	0	0	0	0	1 520	14 037
OÜ Aiasaaduste Väärinduskeskus 2023	0	833	0	0	0	0	833
Kokku	12 517	833	0	0	0	1 520	14 870

	Jääk perioodi alguses 01.01.2023	Soetatud (soetus- maksu- muses)	Saadud dividen- did	Müüdnud (müügi- hinnas)	Kasum/ - kahjum müügist	Kasum/ kahjum kapitali- osalusest	Jääk perioodi lõpus 31.12.2023
OÜ Saatses Pansionaat 2022	11 147	0	0	0	0	1 370	12 517
Kokku	11 147	0	0	0	0	1 370	12 517

Lisa 7 Finantsinvesteeringud

	31.12.2023	31.12.2022
Noteerimata aktsiad ja omakapitaliinstrumendid	30 122	29 976

Avaliku sektorisse kuuluvate äriühingute alla 20%-lise hääleõigusega osalusi kajastatakse konsolideeritud aruandes kapitaliosaluse meetodil. Avaliku sektorisse mitte kuuluvate äriühingute alla 20%-lise hääleõigusega osalusi kajastatakse konsolideeritud aruandes soetusmaksumuse meetodil.

	Aktsiate Arv	Soetus- maksumus	Jääk seisuga 31.12.2022	Osaluse määr (%)	Oma- kapital	Kasum/ - kahjum kapitali- osalusest	Jääk seisuga 31.12.2023
AS Värska Veekeskus	344	26 792	26 792	3,1	1 897 579	0	26 792
AS Röpina Haigla	100	639	3 184	0,15		146	3 330
Kokku		27 431	29 976			146	30 122

AS Värska Veekeskuselt saadi dividenditulu 1 720 eurot ja Setomaa vallale kuuluv osalus AS Röpina Haigla tulemist 143 eurot ning täiendav korrigeerimine ümberarvestusest 3 eurot läbi omakapitali konto.

Lisa 8 Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2023	31.12.2022
Soetusmaksumus perioodi alguses	201 116	198 545
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-95 006	-90 488
Jääkväärtus perioodi alguses	106 110	108 057
<i>Aruandeperioodi liikumised</i>		
Soetused ja parendused	0	2 660
Amortisatsioon	-5 427	-4 594
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-13
sh soetusmaksumus	0	-89
Kulum	0	76
Üle toodud materiaalse põhivara grupist	42 812	0
Kokku aruandeperioodi liikumised	37 385	-1 947
Soetusmaksumus perioodi lõpus	243 928	201 116
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-100 433	-95 006
Jääkväärtus perioodi lõpus	143 495	106 110

Kinnisvarainvesteeringud on välja renditud füüsilistele isikutele.

Aruandeperioodil saadi kinnisvarainvesteeringutelt renditulu 12 781 eurot ning võrreldaval perioodil 12 227 eurot. Kinnisvarainvesteeringute halduskulud aruandeperioodil 37 999 eurot ning võrreldaval perioodil 30 659 eurot.

Kinnisvarainvesteeringuid pole tagatiseks panditud.

Renditulu katkestamatutelt kasutusrendilepingutelt tulevastel perioodidel:

järgmisel majandusaastal 5 578 eurot; 1.-2. aastal 5 578 eurot; 2.-3.aastal 5 578 eurot.

Lisa 9 Materiaalne põhivara

	31.12.2023					
	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses	84 029	17 121 634	847 421	358 235	251 446	18 662 765
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	0	-7 393 462	-556 935	-158 622	0	-8 109 019
Jääkväärtus perioodi alguses 01.01.2023	84 029	9 728 172	290 486	199 613	251 446	10 553 746
<i>Aruandeperioodi liikumised</i>						
Soetused ja parendused	7 950	40 083	23 127	0	733 810	804 970
Amortisatsioon ja allahindlused	0	-679 377	-42 722	-51 231	0	-773 330
Müüdü põhivara jääkväärtuse mahakandmine	-1 540	0	0	0	0	-1 540
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-398 002	-13 954	-20 040	-63 112	-495 108
sh soetusmaksumus kulum	0	-1 380 392	-222 752	-69 564	-63 112	-1 735 820
	0	982 390	208 798	49 524	0	1 240 712
Üle viidud kinnisvara investeeringutesse	0	0	0	0	-42 812	-42 812
Ümberhindlus	2 350	0	0	0	0	2 350
Ümberklassifitseerimine	0	728 891	0	0	-728 891	0
<i>Kokku liikumised</i>	<i>8 760</i>	<i>-308 405</i>	<i>-33 549</i>	<i>-71 271</i>	<i>-101 005</i>	<i>-505 470</i>
Soetusmaksumus perioodi lõpus	92 789	16 510 216	647 796	288 671	150 441	17 689 913
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	0	-7 090 449	-390 859	-160 329	0	-7 641 637
Jääkväärtus perioodi lõpus 31.12.2023	92 789	9 419 767	256 937	128 342	150 441	10 048 276

Rahavoogude aruandes on põhivara eest tasutud summa 831 560 eurot. Põhivara eest tasutud summa koosneb järgmistest summadest:

- 1) aruandeaasta põhivara soetus 811 157 eurot,
- 2) põhivara soetusel tasutud käibemaks 84 834 eurot
- 3) võlad hankijatele põhivara eest saldo muutus -64 431

Aruandeaastal võeti ümberhindlusena arvele varem arvele võtmata maad summas 2 350 eurot. Aruandeaastal müüdi põhivara 50 294 euro eest ning müüdü põhivara jääkmaksumus oli 1 540 eurot.

Aruandeperioodil põhivarade soetuseks saadud sihtfinantseerimine on esitatud lisas 14 Amortisatsiooni jaotus tegevusalade järgi on esitatud lisas 21.

	31.12.2022					
	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses	76 968	15 880 682	793 599	259 973	622 258	17 633 480
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	0	-6 730 530	-536 985	-113 720	0	-7 381 235
Jääkväärtus perioodi alguses 01.01.2022	76 968	9 150 152	256 614	146 253	622 258	10 252 245
<i>Aruandeperioodi liikumised</i>						
Soetused ja parendused	4 746	4 563	4 040	80 765	1 184 974	1 279 088
Amortisatsioon ja allahindlused	0	-695 527	-40 553	-44 902	0	-780 982
Müüdnud põhivara jääkväärtuse mahakandmine	-1 435	0	0	0	0	-1 435
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-15 339	-722	-55 838	-39 441	-111 340
sh soetusmaksumus kulum	0	-47 934	-21 325	-55 838	-39 441	-164 538
	0	32 595	20 603	0	0	53 198
Ümberhindlus	3 750	0	0	0	0	3 750
Ümberklassifitseerimine	0	1 284 323	71 107	73 335	-1 516 345	-87 580
<i>Kokku liikumised</i>	<i>7 061</i>	<i>578 020</i>	<i>33 872</i>	<i>53 360</i>	<i>-370 812</i>	<i>301 501</i>
Soetusmaksumus perioodi lõpus	84 029	17 121 634	847 421	358 235	251 446	18 662 765
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	0	-7 393 462	-556 935	-158 622	0	-8 109 019
Jääkväärtus perioodi lõpus 31.12.2022	84 029	9 728 172	290 486	199 613	251 446	10 553 746

Lisa 10 Immateriaalne põhivara

	31.12.2023	31.12.2022
Soetusmaksumus perioodi alguses	96 124	0
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-1 460	0
Jääkväärtus perioodi alguses	94 664	0
Soetused	6 187	8 544
Amortisatsioon	-9 025	-1 460
Ümberklassifitseerimine	0	87 580
Muu mahakandmine jääkväärtuses	-4 051	0
sh soetusmaksumus	-4 051	0
<i>Aruandeperioodi liikumised</i>	<i>-6 889</i>	<i>94 664</i>
Soetusmaksumus perioodi lõpus	98 260	96 124
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-10 485	-1 460
Jääkväärtus perioodi lõpus	87 775	94 664

Lisa 11 Bioloogilised varad

	31.12.2023	31.12.2022
Soetusmaksumus perioodi alguses	24 404	24 404
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	0	0
Jääkväärtus perioodi alguses	24 404	24 404
<i>Aruandeperioodi liikumised</i>	0	0
Soetusmaksumus perioodi lõpus	24 404	24 404
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	0	0
Jääkväärtus perioodi lõpus	24 404	24 404

Lisa 12 Muud kohustised ja saadud ettemaksed

	31.12.2023	31.12.2022
Saadud ettemaksed toetusteks	64 201	95 786
Maksukohustised	112 463	129 226
Saadud maksude ettemaksed	3 797	3 380
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	8 437	377 701
Kokku muud kohustised ja saadud ettemaksed	188 898	606 093

Maksukohustised on põhjalikumalt toodud lisa 4

Saadud ettemaksed toetusteks on seotud erinevate programmide ja projektidega: Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete programm 12 005 eurot; EST-LAT projekt „Sport kõigile“ 1 543 eurot; Seto tsäimaja energiatõhususe tõstmise projekt 5 890 eurot; Hajaasustuse programm 21 948 eurot; Noored Setomaale programm 15 137 eurot; Eesti Laulu ja Tantsupeo SA-lt 1 028 eurot; SA-lt Seto Instituut 6 000 eurot ning Eesti Kultuurkapitalilt 650 eurot.

Lisa 13 Laenukohustised

Laenu liik	Saldo 31.12.2022	Tagasi- maksed 2023	Saadud laenu- kohustised 2023	31.12.2023			
				Saldo 31.12.2023	Tagasi- maksed 2024	Tagasi- maksed 2025 -2033	Tagasi- makse tähtaeg
Laenud:	3 412 834	474 305	478 000	3 416 529	508 094	2 908 435	
Swedbank	2 694 429	312 093	478 000	2 860 336	356 730	2 503 606	2023/33
SEB	280 379	66 373	0	214 006	66 608	147 398	2024/27
LHV	438 026	95 839	0	342 187	84 756	257 431	2022/30
KOKKU	3 412 834	474 305	478 000	3 416 529	508 094	2 908 435	

Laenu liik	Saldo 31.12.2021	Tagasi- maksed 2022	Saadud laenu- kohustised 2022	31.12.2022			
				Saldo 31.12.2022	Tagasi- maksed 2023	Tagasi- maksed 2024 -2032	Tagasi- makse tähtaeg
Laenud:	2 924 863	421 529	909 500	3 412 834	490 549	2 922 285	
Swedbank	2 029 849	244 920	909 500	2 694 429	326 263	2 368 166	2023/32
SEB	347 152	66 773	0	280 379	66 921	213 458	2024/27
LHV	547 862	109 836	0	438 026	97 365	340 661	2022/30
Kapitali- rent:	1 240	1 240	0	0	0	0	

AS SEB							
Liising	1 240	1 240	0	0	0	0	2022
KOKKU	2 926 103	422 769	909 500	3 412 834	490 549	2 922 285	

Aruandeperioodil toimunud liikumised	2023	2022
Saadud pangalaen	478 000	909 500
Muud finantstulud/kulud	4 629	70
Kokku	482 629	909 570

Aruandeperioodi kulud	2023	2022
Intressikulu pangalaenudelt	-140 266	-44 350
Intressikulu kapitalirendilt	0	-7
Kokku intressikulud	-140 266	-44 357

Informatsioon laenulepingute kaupa

Laenu andja	Lõpp-tähtaeg	Intressi-määr	Alus-valuuta	Jääk		Intressikulu	
				31.12.2023	31.12.2022	2023	2022
Swedbank leping nr 17-125549-JI	01.12.2027	1,38%	EUR	89 491	111 864	4 423	2 086
Swedbank leping 18-143693-JI	20.12.2023 /2029	1,70%	EUR	254 665	304 167	14 051	6 151
Swedbank leping 19-112099-JI	15.10.2024 /2029	1,70%	EUR	559 769	655 730	29 694	14 491
Swedbank leping 21-073388-JI	30.11.2031	0,67%	EUR	645 091	713 168	26 832	6 571
Swedbank leping 22-072105-JI	15.10.2032	1,060%	EUR	833 320	909 500	36 975	4 331
Swedbank leping 23-081316-JI	15.11.2033	1,280%	EUR	478 000	0	2 142	0
SEB leping nr 2017006805	15.04.2027	1,19%	EUR	146 964	191 053	5 994	3 415
SEB leping nr 2014034334	10.12.2024	1,318%	EUR	6 000	12 000	407	211
SEB leping nr 2016025482	23.12.2026	1,06%	EUR	23 762	31 468	1 163	391
SEB leping nr 2017027016	10.11.2027	1,05%	EUR	37 280	45 858	1 749	638
LHV leping nr KL-201114VA	01.12.2022	0,95%	EUR	0	0	0	60

LHV leping nr KL-291215VA	29.07.2024	1,25%	EUR	16 322	44 303	1 414	813
LHV leping nr KL-281216VA	15.12.2026	1,05%	EUR	52 500	69 999	2 603	888
LHV leping nr KL-040915ME	04.09.2025	0,90%	EUR	28 365	43 724	1 403	619
LHV leping nr KL-290116ME	29.01.2022	0,95%	EUR	0	0	0	2
LHV leping nr LL-20201216S	16.12.2030	1,13%	EUR	245 000	280 000	11 416	3 683
Kokku				3 416 529	3 412 834	140 266	44 350

Informatsioon kasutusrentide kohta

Rendile andja	Lõpp-tähtaeg	Osa-maksete arv	Nimetus	Jääk 31.12.2023	2023 Rendi-maksed	Jääk 31.12.2022	2022 Rendi-maksed
AS Silberauto	2022	60	Citroen Berlingo 481BVG	0	0	0	2 210
Luminor Liising AS	2024	24	Citroen Berlingo 481BVG	1 577	1 824	3 401	297
Swedbank Liising AS	2022	60	Peugeot Partner 039TMC	0	0	0	1 693
Swedbank Liising AS	2022	60	Peugeot Partner 695TLJ	0	0	0	641
Swedbank Liising AS	2024	60	Toyota Corolla 181TNT	1 066	2 106	3 172	2 073
Swedbank Liising AS	2024	60	Toyota Corolla 291TNV	1 231	2 085	3 316	2 052
Swedbank Liising AS	2024	60	Toyota Corolla 280TNV	1 231	2 085	3 316	2 052
Swedbank Liising AS	2025	60	Citroen Berlingo 127JZN	3 475	1 929	5 404	1 889
Swedbank Liising AS	2027	60	Peugeot Partner 646MRC	6 665	1 595	8 260	3 100
Swedbank Liising AS	2028	60	Toyota Proace Verso 137MSF	14 091	7 268	0	0
Swedbank Liising AS	2028	60	Citroen Berlingo 832MSG	8 945	4 855	0	0
Luminor Liising AS	2026	60	Hyundai Bayon 961NSP	6 702	2 206	8 908	2 172
Kokku				44 983	25 953	35 777	18 179

Setomaa Vallavalitsusel on võetud Swedbank`ist krediitkaart limiidiga 2 876 eurot.

Lisa 14 Saadud toetused

<i>Saadud sihtfinantseerimine</i>	2023	2022
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	169 060	176 955
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	213 775	504 332
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	746 786
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	68 492	161 037
Tagasi nõutud kodumaine põhivara sihtfinantseerimine	-1 625	0
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	137 614	49 784
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine tegevuskuludeks	0	186
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	15 110	1 034 169
Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	373 353	70 716
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	0	-65 310
Välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine põhivara soetuseks	0	3 998
Tagasi nõutud välismaine põhivara sihtfinantseerimine	-6 499	0
<i>Saadud sihtotstarbeline finantseerimine</i>	<i>969 280</i>	<i>2 682 653</i>
Riigieelarvest tasandusfondi ja toetusfondi	2 304 890	1 970 593
Saadud tegevustoetused	140 804	166 203
Kokku	3 414 974	4 819 449

Kodumaine sihtfinantseerimine

	2023	2022
<i>a) põhivara soetuseks:</i>		
Riigi Tugiteenuste Keskuselt „Setomaa valla koolide HEV õpilaste integreerimise väikelahendused“ projekti toetuseks	0	3 788
Rahandusministeeriumilt Covid-19 investeringutoetus Värskaa raamatukogu ruumide ehitamiseks	0	73 405
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Värskaa Talumuuseumi heinaküüni ja lauda rookatusrekonstrueerimiseks	0	15 000
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Mikitamäe peremaja ehituseks	0	259 572
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Setomaa Hooldekodu inventari ja mööbli soetuseks	0	50 000
Kultuuriministeeriumilt Värskaa Tervisespordikeskuse väljaarendamiseks	6 000	10 000
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Luhamaa Külakeskusesse inventari soetamiseks	0	7 000
Siseministeeriumilt KOV kriisivalmisoleku suurendamiseks	0	31 692
PRIAlt Beresje väikepaatide sadama ehitamiseks	11 746	0
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Värskaa laululava rajamiseks	116 250	0
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Luhamaa külamaja laepaneelide paigaldamiseks	4 482	0

Rahandusministeeriumilt Ukraina sõjapõgenikele eluruumide korrastamiseks	59 790	0
Rahandusministeeriumilt Setomaa koolide investeeringuks	9 000	0
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Obinitsa külakeskuse tegevuste mitmekesistamiseks läbi laepaneelide paigaldamise	6 507	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt ettevõtlusega seotud teede ehitamiseks	0	50 050
Riigi Tugiteenuste Keskuselt ujumiskoha ja puhkeala arendamiseks Obinitsas	0	3 825
	213 775	504 332

b)tegevuskuludeks:

Eesti Rahvakultuuri Keskuselt mitmesuguste kultuuriürituste läbiviimiseks	28 564	29 080
Transpordiametilt Meremäe koolile jalgratturite koolituseks	0	138
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumilt gaasihinna kompenseerimiseks	0	173
Kaitseressursside Ametilt riigikaitseõpetuse välilaagri transporditoetuseks	468	0
Eesti laulu- ja tantsupeo SA-lt laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide toetuseks	1 992	1 447
Eesti Keele Instituudilt Värskas Lasteaia setokeelse õuesõpperühma tegevusteks ja Setomaa koolides pärimusõpetuseks	17 350	0
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Lüübnitsa laada, Seto Kuningriigi ja Maale elamise päeva korraldamiseks	20 163	13 175
Rahandusministeeriumilt projekti ER1 "SME Access" lõppmakse	0	15 743
Rahandusministeeriumilt projekti ER2 "Common Peipsi 2" lõppmakse (Värskas sadam)	0	15 564
MTÜ Tartu Regiooni Energiaagentuurilt projekti ER15 SaveSmart tegevusteks	0	870
SA Keskkonnainvesteeringute Keskuselt õppekava toetavateks loodusprogrammideks Värskas Gümnaasiumi õpilastele, Meremäe kooli õpilastele ja Värskas lasteaia lastele	3 200	3 600
Vabariigi Valimiskomisjonilt riigikogu valimiste läbiviimiseks	12 889	0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt Värskas Gümnaasiumile eesti keele õppetootuseks	0	1 200
Kultuuriministeeriumilt Vallaraamatukogu arendusprojektiks ja õpilaste Ugala Teatri külastuseks	4 491	0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt õpilasmaleva läbiviimiseks	1 260	0
Sotsiaalministeeriumilt energiahinnatõusu leevendamismeetme toetuseks	9 684	39 544
Rahandusministeeriumilt Ukraina sõjapõgenike vältimatu abi andmise kulude hüvitamiseks	373	2 239
Sotsiaalministeeriumilt Covid-19 viiruse levikuga põhjustatud kriisi leevendamise toetuseks	0	1 200
Haridus- ja Teadusministeeriumilt Setomaa Noorsootöökeskuse projektiks „Julge ja Loov Setomaa noor“	0	4 000
Haridus- ja Teadusministeeriumilt toetus sõjapõgenikest noorte lõimumiseks	0	1 155
Haridus- ja Noorteametilt projektiks „Noorte heaks“	17 736	4 208

PRIA-lt koolipiima ja koolipuuvilja ning mahetoidu toetuseks	13 890	8 855
Eesti Kultuurkapitalilt mitmesugusteks kultuuriüritusteks	12 530	4 950
Eesti Kultuurkapitalilt Setomaa Muuseumide teemapäevade korraldamiseks, Saatse püsiekspositsiooni ja Obinitsa audiogiidide loomiseks	0	11 472
MTÜ Eesti Noorteühenduste Liidult projektiks „Setomaa noored nähtavaks“	0	900
Tervise Arengu Instituut koolitustoetuseks „Imelised aastad“	0	6 750
MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduselt ideepuhuri omaalgatuseks	2 000	0
MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liidult LÕIM projektiks	7 723	0
SA Võrumaa Arenduskeskuselt ürituste korraldamiseks	2 500	0
Eesti Töötukassalt mentorluse tasuks ja palgatoetuseks	3 294	4 585
Raamatukogudele teavikute ja trükiste soetamiseks	6 463	6 107
Eesti Töötukassalt töötü tööle rakendamise palgatoetus	2 490	0
	169 060	176 955
<i>c) vahendamine tegevuskuludeks</i>		
Venemaa projektipartneritega projekti ER1 „SME Access“ lõpetamine	0	560 168
Venemaa projektipartneritega projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõpetamine	0	183 311
Luunja Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõppmakse	0	3 307
	0	746 786
<i>d) vahendamine põhivara soetuseks</i>		
Hajaasustuse programmiks	10 538	26 477
Päästeametilt projektiks „Kodud tuleohutuks“	11 500	4 625
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Noored Setomaale programmiks	23 459	29 137
Riigi Tugiteenuste Keskuselt Kagu-Eesti spetsialistide programmiks	15 995	9 088
Rahandusministeeriumilt Uusvada külakeskuse renoveerimiseks	7 000	0
Transpordiametile projekti ER1 „SME Access“ Värskas-Saatse tee ehituse lõppmakse	0	21 558
Alutaguse Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõppmakse	0	67 925
Räpina Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõppmakse	0	2 227
	68 492	161 037
<i>e) tagasi nõutud kodumaine põhivara sihtfinantseerimine</i>		
PRIA-lt Värskas puhkeala parendamiseks	-1 625	0
	-1 625	0
Välismaine sihtfinantseerimine		
	2023	2022
<i>a) tegevuskuludeks:</i>		
PRIA-lt koolipiima ja koolipuuvilja toetuseks	3 426	2 244
RTK-lt Setomaa Hooldekodu toimepidevuse tõstmiseks	15 596	0
RTK-lt Põhjalaagri projektiks	78 718	0
RTK-lt „Sport kõigile“ projektiks	4 247	0
Rahandusministeeriumilt projekti ER2 „Common Peipsi 2“ elluviimiseks (Värskas sadam)	0	-3 973

MTÜ Setomaa Turismilt EST-LAT UNESCO turismi projektiks	971	3 864
SA Võrumaa Arenduskeskuselt „Vaimse tervise häiretega eakatele suunatud hoolekandeteenuste arendamiseks“	0	7 212
SA Archimedes Väraska Gümnaasiumile Erasmus+ projektiks	19 069	22 422
MTÜ Setomaa Liidult Active SME projektiks	9 201	0
Rahandusministeeriumilt projektile ER 78 „Healthy“	0	1 922
Ingenius Knowledge GMBG Mikitamäe kooli e-õppe toetamiseks	6 386	16 093
	137 614	49 784
<i>b) kaasfinantseerimine tegevuskuludeks</i>		
PRIA-lt koolipuuvilja toetuseks	0	186
	0	186
<i>c) vahendamine tegevuskuludeks</i>		
MTÜ Setomaa Turismile „Põhjalaagri“ projekti elluviimiseks	15 110	0
Venemaa projektipartneritega projekti ER 78 „Healthy“ lõpetamine	0	4 077
Venemaa projektipartneritega projekti ER1 „SME Access“ lõpetamine	0	754 780
Venemaa projektipartneritega projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõpetamine	0	275 884
Väraska Orienteerumisklubile PEKO projekti ER78 „Healthy“ elluviimiseks	0	-194
Räpina Spordiklubile projekti ER78 „Healthy“ elluviimiseks	0	-378
	15 110	1 034 169
<i>d) põhivara soetuseks</i>		
PRIA-lt Väraska noortekeskuse tehnosüsteemide renoveerimiseks ja akende paigalduseks	0	15 993
Haridus- ja Teadusministeeriumilt projektile „Setomaa valla koolide HEV õpilaste integreerimise väikelahendused“	0	21 465
Läti Maaturismi Ühingult Saatse muuseumi püsiekspositsiooni uuendamiseks EST-LAT „Military“ projektiks	0	33 258
PRIAlt Beresje väikepaatide sadama rajamiseks	66 559	0
MTÜ Setomaa Liidult Active SME projektiks	31 309	0
Regionaal- ja põllumajandusministeeriumilt projekti ER274 „Seto WWTP“ Saatse ja Obinitza reoveepuhastite rekonstrueerimiseks	275 485	0
	373 353	70 716
<i>e) vahendamine põhivara soetuseks</i>		
Transpordiametile projekti ER1 „SME Access“ Väraska-Saatse tee lõppmakse	0	-62 380
Mustvee Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõppmakse	0	-2 930
	0	-65 310
<i>f) kaasfinantseerimine põhivara soetuseks</i>		
PRIA-lt Väraska noortekeskuse tehnosüsteemide renoveerimiseks ja akende paigalduseks	0	3 998
	0	3 998
<i>g) tagasi nõutud välismaine põhivara sihtfinantseerimine</i>		
PRIA-lt Väraska puhkeala parendamiseks	-6 499	0
	-6 499	0

Saadud tegevustoetused:

	2023	2022
Tasandus- ja toetusfondist kaeti hariduskulusid, toimetuleku- ja hooldajatoetuste väljamaksmisi ning muid tegevuskulusid	2 304 890	1 970 593
Kultuuriministeeriumilt Setomaa Muuseumide tegevustoetuseks	109 250	95 000
Muinsuskaitseametilt Setomaa Muuseumide nähtavuse suurendamiseks	31 021	0
Haridus – ja Teadusministeeriumilt toetus 3-7 aastaste laste eesti keele õppeks	533	0
Haridus- ja Teadusministeeriumilt Lasteaiale keeleõppe ja koolides pärimusõppe läbiviimiseks, Meremäe kooli tegevustoetuseks, IT vahendite soetamiseks, õpilünkade tasandamiseks, õppekirjanduse ostmiseks, õpilaste testimise toetuseks, õpihuvilaagrite korraldamiseks, Ukraina sõjapõgenikest laste hariduse tagamiseks, seto rühma toetuseks	0	71 203
	140 804	166 203
Kokku kõik finantseerimised ja tegevustoetused	3 414 974	4 819 449

Lisa 15 Kaupade ja teenuse müük

	2023	2022
Riigilõivud	5 755	6 205
Tulud haridusalasest tegevusest	210 046	175 541
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	366 429	369 873
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	50	704
Tulud sotsiaalialasest tegevusest	300 315	220 097
Tulud elamu- ja kommunaaltegevusest	119 386	135 283
Tulud transporditeenustelt	0	54
Muud tulud	34 896	43 089
Üüri ja renditulud	50 104	50 873
Hoonestusõiguse seadmise tasu	29 300	32 796
Muu teenuste müük	12 095	3 705
Kokku kaupade ja teenuste müük	1 128 376	1 038 220

Lisa 16 Muud tegevustulud

	2023	2022
Maardlate kaevandamisõiguste tasu	5 626	24 638
Vee erikasutustasud (vt lisa 4)	23 615	25 744
Tulu põhivara müügist	40 135	31 381
Tulu bilansivälise vara müügist	8 619	0
Kokku muud tulud	77 995	81 763

Lisa 17 Tööjõukulud

Tegevusvaldkond	2023		2022	
	Töötajate arv	Töötasukulud	Töötajate arv	Töötasukulud
Haridus	83,90	-1 546 587	81,75	-1 293 944
Vaba aeg, kultuur, religioon	36,73	-502 221	36,73	-453 409
Üldised valitsussektori teenused	25,44	-540 572	25,07	-494 269
Majandus	6,28	-119 650	8,68	-139 138

Sotsiaalne kaitse	20,86	-267 948	19,84	-237 879
Elamu- ja kommunaalmajandus	0,30	-4 786	0,25	-3 832
Kokku töötajate arv ja töötasukulud	173,51	-2 981 764	172,32	-2 622 471

Töötajate arvuna on esitatud keskmine töötajate arv taandatuna täistööajale. Ajutiste töölepingute korral ei ole töötajate arvu leitud. Ajutiste töölepingute alusel arvestatud töötasukulud moodustasid aruandeperioodil 63 820 eurot ja võrreldaval perioodil 54 813 eurot

	2023	2022
Töötasukulud	-2 981 764	-2 622 471
Sotsiaalmaks ja töötuskindlustusmaksed	-1 002 062	-879 932
Erisoodustused		
Tulumaks erisoodustustelt	-423	-423
Sotsiaalmaks erisoodustuselt	-699	-699
Tööjõukulude kapitaliseerimine	2 698	16 468
Kokku tööjõukulud	-3 982 250	-3 487 057

Lisa 18 Majandamiskulud

	2023	2022
Tootmiskulud	-183 101	-217 759
Kinnistute, hoonete ja ruumide halduskulud	-298 374	-357 900
Toiduained ja toitlustusteenused	-172 102	-162 218
Administreerimiskulud	-79 499	-73 363
Inventari majandamiskulud	-72 470	-68 308
Sõidukite majandamiskulud	-153 636	-160 445
Õppevahendite ja koolituse kulud	-226 550	-225 404
Rajatiste majandamiskulud	-284 792	-233 983
Muud majandamiskulud	-153 031	-103 439
Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba aja sisustamise kulud	-193 932	-200 049
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-83 156	-71 235
Meditiinikulud	-31 518	-24 042
Teavikute kulud	-30 906	-24 019
Sotsiaalteenused	-73 982	-116 712
Kokku majandamiskulud	-2 037 049	-2 038 876

Majandamiskulude jaotus tegevusala järgi on esitatud lisas 21.

Lisa 19 Antud toetused

	2023	2022
a) Sotsiaaltoetused ja toetused füüsilistele isikutele		
Toimetulekutoetused	-117 985	-186 255
Toetused puuetega inimestele ja nende hooldajatele	-5 800	-11 726
Peretoetused	-29 907	-21 973
Hooldajatoetuselt makstav sotsiaalmaks	-647	-3 854
Muud sotsiaalabi toetused	-97 764	-13 500
Preemiad ja stipendiumid	-3 750	-3 000
Kokku sotsiaaltoetused ja toetused füüsilistele isikutele	-255 853	-240 308

b) Antud sihtfinantseerimine

Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-9 231	-4 882
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	-746 786
<i>Venemaa projektipartneritega projekti ER1 „SME Access“ lõpetamine</i>	0	-560 168
<i>Venemaa projektipartneritega projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõpetamine</i>	0	-183 311
<i>Luunja Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõppmakse</i>	0	-3 307
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	-63 103	-73 713
Kodumaine sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	-68 492	-161 037
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	-15 110	-1 034 169
<i>Venemaa projektipartneritega projekti ER78 „Healthy“ lõpetamine</i>	0	-4 077
<i>Venemaa projektipartneritega projekti ER1 „SME Access“ lõpetamine</i>	0	-754 780
<i>Venemaa projektipartneritega projekti ER2 „Common Peipsi 2“ lõpetamine</i>	0	-275 884
<i>Värskas Orienteerumisklubile PEKO projekti ER78 „Healthy“ elluviimiseks</i>	0	194
<i>Räpina Spordiklubile projekti ER78 „Healthy“ elluviimiseks</i>	0	378
Välismaise sihtfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks	0	65 310
<i>Transpordiametile projekti ER1 „SME Access“ Värskas-Saatse tee ehituseks</i>	0	62 380
<i>Mustvee Vallavalitsusele projekti ER2 „Common Peipsi2“ elluviimiseks</i>	0	2 930
Kokku antud sihtfinantseerimine	-155 936	-1 955 277

c) Muud toetused

Liikmemaksud		
MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit	-1 000	-1 000
MTÜ Eesti Linnade ja Valdade Liit	-2 700	-2 701
MTÜ Setomaa Liit	-1 529	-1 000
MTÜ Setomaa Turism	-160	-120
MTÜ Piiriveere Liider	-20	-20
MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu	-1 278	-1 278
MTÜ Eesti Muusikakoolide Liit	-192	-116
MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	-275	-275
MTÜ Seto Küük	-35	-20
MTÜ Seto Käsitöö Kogo	-13	-13
MTÜ Kagu Ühistranspordi Keskus	-2 160	-2 160
Tartumaa Turism SA	-1 500	-1 500
Peipsimaa Kogukonnaköök MTÜ	-50	-50
Maadjas MTÜ	0	-10

MTÜ Eesti Muuseumiühing	-100	-170
<i>Kokku liikmemaksud</i>	<i>-11 012</i>	<i>-10 433</i>
<hr/>		
Tegevustoetused		
MTÜ-le Setomaa Turism	-4 260	-4 260
MTÜ Setomaa Liit	-36 471	-37 000
MTÜ Piiriveere Liider	-1 856	-1 846
SA-le Tartu 2024	-861	0
SA-le Võrumaa Arenduskeskus	-28 796	-27 592
Eesti Metodisti Kiriku Võru kogudusele	0	-1 641
Setomaal tegutsevatele MTÜ-dele	-13 052	-13 000
MTÜ Ukraina Kultuurikeskus	0	-195
EAÕK Obinitša Kogudus	-3 000	0
<i>Kokku tegevustoetused</i>	<i>-88 296</i>	<i>-85 534</i>
, Kokku muud toetused	-99 308	-95 967
Kokku antud toetused	-511 097	-2 291 552

Antud toetuste jaotus tegevusvaldkondade järgi on esitatud lisa 21

Lisa 20 Muud tegevuskulud

	2023	2022
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-234 546	-235 190
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-84 417	-248 150
Keskkonnatasud	-5 076	-4 675
Kulu ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest	-5 476	-6 500
Ettevõtte tulumaks	-139	-205
Muud tegevuskulud	-85	-362
Lõivukulu	-294	-532
Kokku muud tegevuskulud	-330 033	-495 615

Lisa 21 Tegevuskulude jaotus tegevusalade järgi

Tegevusala	Tööjõukulud (vt lisa 17)	Majandamis- kulud (vt lisa 18)	Antud toetused (vt lisa 19)	Muud tegevuskulud (vt lisa 20)	Põhivara amorti- satsioon (vt lisad 8,9,10)	2023
						Kokku
Haridus	-2 067 321	-575 931	-192	-72 592	-150 935	-2 866 971
Vaba aeg, kultuur, religioon	-671 461	-521 806	-29 889	-68 322	-200 909	-1 492 387
Majandus	-157 343	-496 436	-29 103	-92 391	-541 971	-1 317 244
Üldised valitsus- sektori teenused	-723 015	-148 000	-76 595	-25 754	-287 733	-1 261 097
Keskkonnakaitse	0	-1 212	0	-308	0	-1 520
Sotsiaalne kaitse	-358 167	-222 744	-252 103	-26 632	-32 286	-891 932
Elamu- ja kommunaalmajandus	-5 872	-66 535	-108 866	-40 638	-49 390	-271 301
Avalik kord ja julgeolek	929	-187	-14 349	-2 307	-18 312	-34 226
Tervishoid	0	-4 198	0	-1 089	-5 405	-10 692
Kokku tegevuskulud	-3 982 250	-2 037 049	-511 097	-330 033	-1 286 941	-8 147 370

Tegevusala						2022
	Tööjõukulud (vt lisa 17)	Majandamis- kulud (vt lisa 18)	Antud toetused (vt lisa 19)	Muud tegevuskulud (vt lisa 20)	Põhivara amorti- satsioon (vt lisad 8,9,10)	Kokku
Haridus	-1 728 458	-554 113	-116	-98 639	-116 801	-2 498 127
Vaba aeg, kultuur, religioon	-591 131	-421 037	-25 046	-99 287	-136 064	-1 272 565
Majandus	-184 396	-603 871	-1 809 745	-100 280	-263 343	-2 961 635
Üldised valitsus- sektori teenused	-661 149	-135 079	-74 657	-25 400	-269 554	-1 165 839
Keskonnakaitse	0	-1 361	0	-367	0	-1 728
Sotsiaalne kaitse	-317 326	-251 059	-238 949	-128 906	-70 413	-1 006 653
Elamu- ja kommunaalmajandus	-4 679	-62 895	-136 849	-33 064	-28 397	-265 884
Avalik kord ja julgeolek	82	-5 304	-6 190	-8 126	-8 399	-27 937
Tervishoid	0	-4 157	0	-1 546	-5 405	-11 108
Kokku tegevuskulud	-3 487 057	-2 038 876	-2 291 552	-495 615	-898 376	-9 211 476

Lisa 22 Seotud osapooled

Seotud osapoolteks on AS Rápina Haigla, OÜ Väraska Laht, OÜ Väraska Südamekodu, OÜ Liinamäe Reisid, OÜ Seto Kapteni Majutus, OÜ Lõuna-Antsu talu, OÜ Setomaa Haldus, OÜ Romis, OÜ Väraska Puit, OÜ Väraska Vara, OÜ Vesan, OÜ Saate Pansionaat, OÜ Kurveri, OÜ Sesame, MTÜ Väraska OK Peko, MTÜ Satserinna, MTÜ Seto Käsitüü Kogo, MTÜ Setomaa Turism, MTÜ Piiriveere Liider, MTÜ Seto Muusikud, MTÜ Setomaa Liit, MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit, MTÜ Väraska Käsitööselts Kirävüü, MTÜ Tegus Mikitamäe, MTÜ Poloda Piigad, MTÜ Väraska Kala- ja Jahimeeste Selts, MTÜ Mikitamäe Ettevõtjate Klubi, MTÜ Karmona, MTÜ Luhamaa Külaselts, MTÜ Lüübnitsa Külaselts, MTÜ Saaterinna, KÜ Männi, SA Võrumaa Arenduskeskus, FIE Piret Kase, FIE Galina Liivago, FIE Jüri Saar, FIE Arne Leima, FIE Võõpsumäe talu, Raul Kudre, Helena Kudre, Triinu Arund, Tiina Kadarpiik, Liina Palu, Merily Marienhagen, Karin Sonts, Sanna Saarestik, Matis Leima, Maarja Saarine, Lauri Saar, Leelo Viidu, Maarja Uibokand, Elen Kokla, Karin Liivago, Lilli Piksöt, Einar Raudkepp, Margery Roosimaa, Anneli Rulli, Ingrid Kala, kellegagi neist ei ole konsolideerimisgrupp aruandeaastal teinud turuhinnast erinevaid tehinguid.

Lisaks on antud grupis seotud osapoolteks veel AS Väraska Veekeskus, OÜ Agrosol Grupp, Tü Kagu Energiaühistu, OÜ Ku&Ka, OÜ Võõpsumäe Piim, OÜ Vabamehe, OÜ MahePoiss, OÜ Ogaviil, OÜ Midro, OÜ Kivitii Köök, OÜ Mardimäe, MTÜ Setomaa Teadusnõukogu, MTÜ Setomaa Rahvahariduse Selts, MTÜ Kultuuritähed, MTÜ Seto Jaanituli, MTÜ Gaia Natura, MTÜ Rápina Kammerkoor, MTÜ Väraska Spordiklubi, MTÜ Illimar ja sõbrad, MTÜ Saku Veiniklubi, MTÜ Seto Kongressi Tugiühing, MTÜ Seto Kuningriigi Kroonikogo, MTÜ Meremäe Jahimaja, MTÜ Rahuväli, MTÜ Pikakannu Kooli Areng, MTÜ Rápina

Puhkekeskus, MTÜ Lüübnitsa Arendus- ja Koolituskeskus, MTÜ Eesti Noortalunikud, FIE Urmas Sarja Põllu talu, Hooneühistu Värskä Männimetsa, Tartu Kalevi 53 korteriühistu, KÜ Kesktänav 4, KÜ Lasteaia 3, KÜ Põlva Savi 6, kellega ei ole konsolideerimisgrupp aruandeaastal teinud ühtegi tehingut.

konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetele arvestatud tasud ja soodustused

	Konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna keskmine arv (taandatuna täistööajale)		Tasude kogusumma	
	2023	2022	2023	2022
Volikogu liikmed	15,00	15,00	51 440	56 705
Vallavalitsuse liikmed	4,33	6,38	120 631	164 456
Asutuste juhid	11,56	9,81	234 992	169 065
Juhatuse liikmed	1,00	1,00	22 165	20 632
KOKKU	31,89	32,19	429 228	410 858

Ülaltoodud tasud on arvestatud ilma sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmakseteta, kuid nende hulka on arvatud kõik töötasud ja hüvitised. Muid täiendavaid olulisi soodustusi pole tegevjuhtkonna ega kõrgema juhtkonna liikmetele aruandeaastal arvestatud.

Soodustusi tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmetega seotud lähedastele pereliikmetele pole antud.

Lisa 23 Setomaa Vallavalitsuse konsolideerimata aruanded

BILANSS

	31.12.2023	31.12.2022
VARAD		
<i>Käibevara</i>		
Raha	417 409	441 278
Nõuded ja ettemaksed		
Maksunõuded	291 964	260 913
Muud nõuded ja ettemaksed	178 608	681 241
Nõuded ja ettemaksed kokku	470 572	942 154
<i>Käibevara kokku</i>	887 981	1 383 432
<i>Põhivara</i>		
Finantsinvesteeringud		
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	2 136 450	2 135 617
Finantsinvesteeringud	27 431	27 431
Finantsinvesteeringud kokku	2 163 881	2 163 048
Kinnisvarainvesteeringud	143 495	106 110
Materiaalne põhivara	7 671 952	8 416 163
Immateriaalne põhivara	87 775	94 664
Bioloogilised varad	24 404	24 404
<i>Põhivara kokku</i>	10 091 507	10 804 389
VARAD kokku	10 979 488	12 187 821

KOHUSTISED JA NETOVARA**Kohustised***Lühiajalised kohustised*

Laenukohustised	508 094	490 549
Võlad ja ettemaksed		
Saadud maksude ettemaksed	3 796	3 379
Võlad tarnijatele	150 569	249 096
Võlad töövõtjatele	104 090	86 314
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	202 374	592 063
Võlad ja ettemaksed kokku	460 829	930 852

Lühiajalised kohustised kokku **968 923** **1 421 401**

Pikaajalised kohustised

Laenukohustised	2 908 435	2 922 285
-----------------	-----------	-----------

Pikaajalised kohustised kokku **2 908 435** **2 922 285**

Kohustised kokku **3 877 358** **4 343 686**

Netovara

Akumuleeritud ülejääk	7 844 135	8 188 762
Põhivara ümberhindlus	2 350	0
Aruandeaasta tulem	-744 355	-344 627

Netovara kokku **7 102 130** **7 844 135**

KOHUSTISED JA NETOVARA kokku **10 979 488** **12 187 821**

TULEMIARUANNE

Eurodes **2023** **2022**

Tegevustulud

Maksutulud	3 080 416	2 846 831
Kaupade ja teenuste müük	974 716	860 837
Saadud toetused	3 136 998	4 819 276
Muud tegevustulud	73 870	81 763

Tegevustulud kokku **7 266 000** **8 608 707**

Tegevuskulud

Antud toetused	-511 096	-2 291 551
Majandamiskulud	-2 050 809	-2 032 340
Tööjõukulud	-3 832 435	-3 318 090
Muud tegevuskulud	-324 231	-490 676
Põhivara amortisatsioon	-1 157 849	-779 826

Tegevuskulud kokku **7 876 420** **-8 912 483**

Tegevustulem **-610 420** **-303 776**

Finantstulud ja -kulud

Intressikulu	-140 266	-44 350
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	6 331	3 499

Finantstulud ja -kulud kokku **-133 935** **-40 851**

Aruandeperioodi tulem **-744 355** **-344 627**

RAHAVOOGUDE ARUANNE

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Tegevustulem	-610 420	-303 776
Korrigeerimised		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	1 157 849	779 826
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	84 834	248 150
Saadud toetused põhivara		
sihtfinantseerimiseks	-372 010	-674 774
Kasum põhivara müügist	-44 629	-31 381
Antud sihtfinantseerimine põhivara		
soetuseks	131 594	169 440
<i>Kokku korrigeeritud tegevustulem</i>	<i>347 218</i>	<i>187 485</i>
Käibevarade netomuutus	49 654	-65 957
Kohustuste netomuutus	-35 842	23 517
Kokku rahavood põhitegevusest	361 030	145 045
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara soetamisel	-631 745	-1 497 704
Laekunud põhivara müügist	46 169	34 329
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara		
soetuseks	738 915	-1 173 991
Makstud sihtfinantseerimine põhivara		
soetuseks	-407 165	1 626 147
Tasutud osaluste soetamisel	-833	0
Laekunud dividendid	1 720	3 440
Laekunud finantstulud	4 611	59
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-248 328	-1 007 720
Rahavood finantseerimistegevusest		
Laekunud laenud	478 000	909 500
Laenude tagasimaksed	-474 305	-421 529
Makstud intressid ja muud finantskulud	-140 266	-44 350
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-136 571	443 621
Puhas rahavoog	-23 869	-419 054
Raha ja selle ekvivalendid perioodi algul	441 278	860 332
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-23 869	-419 054
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpul	417 409	441 278

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE

Saldo seisuga 31.12.2022	7 844 135
Põhivara ümberhindlus	2 350
Aruandeperioodi tulem	-744 355
Saldo seisuga 31.12.2023	7 102 130

Setomaa Vallavalitsuse konsolideerimata aruanded sisaldavad ka Setomaa Muuseumid aruandeid.

Lisa 24 Reservfondi kasutamise aruanne

Eelarve klassifikaatori tunnus	Selgitus	Reservfondist kulutamiseks eraldatud	Kulutatud
	Reservfondi suurus 2023a.		
01700	Intresside, lumetõrje, heakorra ja	1 368	1 368
04510	kohatasude arvete tasumiseks (VV	20 736	20 736
06605	korraldus nr 574 28.12.23)	467	467
09110		1 175	1 175
09212		822	822
10200		8 032	8 032
	Kokku reservfondist kulutatud	32 600	32 600

Setomaa Vallavolikogu 26.01.2023 määrusega nr 1 kinnitati reservfondi suuruseks 32 600 eurot.

Setomaa Vallavalitsuse korraldustega nr 574 eraldati kulutamiseks kokku 32 600 eurot. Aasta lõpuks reservfond null.

Lisa 25 Selgitused eelarve täitmise aruande kohta

Eelarve täitmise aruanne on koostatud Vallavalitsuse kui juriidilise isiku kohta ja vastab koosseisult konsolideerimata finantsaruannetele. Aruanne on koostatud tekkepõhisel printsiibil (eurodes), kuid see sisaldab mõningaid erinevaid arvestuspõhimõtteid, seetõttu ei ole kõik read konsolideerimata finantsaruannetega üks-ühele võrreldavad.

Selgitused ja põhjendused esialgse ja lõpliku eelarve ning eelarve täitmise oluliste erinevuste vahel.

Setomaa valla 2023. aasta eelarve kinnitati 26. jaanuaril vallavolikogu määrusega nr 1. Setomaa valla 2023 aasta eelarve on tekkepõhine, see tähendab eelarves kajastatakse tehingud vastavalt nende toimumisele, sõltumata sellest, millal nende eest raha laekub või välja makstakse. Eelarveosad on põhitegevuse tulud, põhitegevuse kulud, investeerimistegevus, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus. 2023. aasta kinnitatud põhitegevuse tulude eelarve oli 6 588 570 eurot ja põhitegevuse kulud 6 504 852 eurot. Investeerimistegevuse tulud 968 070 eurot ja investeerimistegevuse kulud 1 698 139 eurot. Investeeringute omaosaluse katteks plaaniti võtta laenu 710 455 eurot ning olemasolevate laenude tasumiseks eraldati 504 414 eurot. Likviidseid varasid suunati eelarvesse 440 310 eurot.

2023. aasta esialgse eelarve kogumaht 8 202 991 eurot.

Aasta jooksul koostati üks lisaelarve. Lisaelarve kinnitati 30. novembril vallavolikogu määrusega nr 17. Lisaelarvega suurendati põhitegevuse tulusid 331 756 euro võrra. Põhitegevuse kulusid suurendati 371 820 euro võrra. Investeerimistegevuse tulusid vähendati 478 266 euro võrra ning investeerimistegevuse kulusid vähendati 737 048 euro võrra. Lisaelarvega vähendati laenu summat 232 407 euro võrra ja olemasolevate laenude tasumise summat vähendati 13 689 euro võrra.

Lisaelarvega vähenes eelarve kogumaht 365 228 eurot.

Setomaa Vallavalitsuse 28.detsembri korraldusega nr 574 eraldati reservfondist 1 368 eurot inveteerimistegevuse kuludesse laenude intresside tasumiseks ning 31 232 eurot jäi põhitegevuse eelarve kuludesse.

Tulude eelarved

Lisaeelarvega suurendati põhitegevuse tulusid 331 756 euro võrra, millest kaupade ja teenuste müügitulu oli 44 449 eurot ning saadud toetused tegevuskuludeks 287 307 eurot.

Põhitegevuse tulude täitmine 1,02% (70 965 eurot) planeeritust väiksem. Füüsilise isiku tulumaksu täitmine 23 866 eurot planeeritust suurem, maamaksu täitmine 954 eurot väiksem. Kaupade ja teenuste müügitulu täitmine 81 881 euro võrra planeeritust väiksem, saadavad toetused tegevuskuludeks täitmine 40 763 eurot suurem ning muude tegevustulude täitmine 52 759 eurot planeeritust väiksem.

Kulude eelarved

Lisaeelarve ja reservfondi eraldusega suurenes põhitegevuse kulude eelarve 370 452 euro võrra, millest antavad toetused suurenesid 87 851 euro võrra ning muud tegevuskulud suurenesid 282 601 euro võrra.

Tegevuskulud suurenesid enamuses saadud toetuste arvelt.

Võrreldes eelarvega tehti põhitegevuse kulutusi 5,43% (373 161 eurot) planeeritust vähem.

Investeermistegevus

Lisaeelarvega vähendati investeermistegevuse tulusid 478 266 euro võrra ning investeermistegevuse kulusid vähendati 737 048 euro võrra. Reservfondist eraldati investeermistegevuse kuludesse 1 368 eurot laenude intresside tasumiseks.

Erinevused lõpliku eelarve ja eelarve täitmise vahel investeermistegevuse eelarve osas on projektidega seotud. Investeermistegevuse tulude täitmise summa 424 510 eurot, mis on 13,33% väiksem planeeritust ning investeermistegevuse kulude täitmise summa 800 851 eurot ehk 16,79% väiksem kui planeeritud eelarve.

Finantseermistegevus

Eelarvesse arvestati laenu võtmine investeermiskulude katteks 710 455 eurot ja lisaeelarvega vähendati laenu summat 232 407 euro võrra. Aasta lõpus võeti laenu 478 000 eurot.

Likviidsete varade muutus

2022. aasta likviidsete varade jäägist suunati 2023 aasta eelarvesse 440 310 eurot.

Lisaeelarvega seda summat ei muudetud.

Lisa 26 Bilansipäevajärgsed sündmused

Veebruarikuu volikogus võeti vastu otsus nr 4 „Setomaa valla haridusasutuste ümberkorraldamine“. Setomaa valla haldusterritooriumil olevad 4 laste- ja üldharidusasutust korraldatakse ümber nii, et koolid konsolideeritakse ühise juhtimise alla aga kõik tegevuskohad jäetakse alles. Moodustatakse kaks kooli Setomaa Kool (I – II kooliaste) ja Setomaa Gümnaasium (III kooliaste + gümnaasium). Kõik lasteaiarühmad koondatakse samuti ühise juhtimise alla ning moodustub üks lasteaed eraldi õppekohtadega. Kuna kõik õppekohad jäävad alles ja luuakse juurde uusi töökohti, siis see toob valla eelarvele täiendava koormuse.

Jaanuaris 2024 kuulutati välja taas uus riigihange Värskä Gümnaasiumi osaliseks rekonstrueerimiseks, kuna 2023 aastal välja kuulutatud riigihanked tunnistati nurjunuks.

ALLKIRJAD MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Setomaa Vallavalitsus on koostanud tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande. Vallavanem on majandusaasta aruande läbi vaadanud ja Setomaa Vallavolikogule esitamiseks heaks kiitnud.

Vallavanem Raul Kudre
/allkirjastatud digitaalselt/

Setomaa Vallavolikogu, olles ära kuulnud revisjonikomisjoni arvamuse, kinnitab Setomaa Vallavalitsuse ja tema valitseva mõju all olevate üksuste 2023 aasta majandusaasta aruande oma2024 otsusega nr..... Vastav otsus kuulub käesoleva majandusaasta aruande juurde.

Volikogu esimees Urmas Sarja
/allkirjastatud digitaalselt/